

IBS applicatie info

Inhoud

Easy @ccess	1
Inleiding Easy @ccess.....	1
Aanmelden & afmelden.....	2
Opstarten applicatie	2
Verlaten applicatie	2
Menuscherm	3
Titelbalk	3
Programmabalk	7
Functiebalk	8
Werkblad	10
Statusbalk.....	12
Functiescherm.....	13
Programmabalk	13
Functiebalk	13
Soorten functieschermen	17
Extra functionaliteit	22
Statusbalk.....	23
Favorieten	24
Externe koppelingen	25
Persoonlijke instellingen	28
Voorkeursinstellingen RTF-export	31
Download bestanden	31
Help	32
Inrichting Internet Explorer	34
Taak besturing	37
Afwijkende Verwerkings- en Afdrukgegevens	37
Standaardwaarden	38
Afwijkende Verwerkingsgegevens	39
Afwijkende Afdrukgegevens	41
Job Control Functies	43
Menu	45
Autorisatie Menuopties	45
Groepstakenmenu	45
Onderhoud & Informatie Beschikbare Programmatuur	49
Onderhoud en Informatie Besturingsprogrammatuur	50

IBS applicatie info

Onderhoud Menuopties Per Gebruiker	51
Onderhouden Rollen Gebruiker	53
Overzicht Menuopties Per Gebruiker.....	56
Samenstellen Menu Per Gebruiker.....	57
Technische Specificaties	59

Easy @ccess

Inleiding Easy @ccess

Easy @ccess is de standaard gebruikersinterface van IBS waarmee u zich op eenvoudige wijze (met de muis of met het toetsenbord) toegang tot de diverse IBS-applicaties zoals FMS, FIS2000 en EMIS kunt verschaffen. Om het vertrouwde programma wordt een 'schil' gelegd dat niet alleen de esthetische waarde van dit programma ten goede komt, maar tegelijkertijd ook een uitbreiding van de bestaande functionaliteit inhoudt. In de naamgeving van het nieuwe product is het @-teken opgenomen, hetgeen impliceert dat er vanuit Easy @ccess een koppeling met Internet bestaat.

De bediening van Easy @ccess sluit grotendeels aan bij die van de webbrowser op het Internet.

Easy @ccess wordt aangeboden in twee varianten:

- Basepack

Deze variant bevat niet alleen de moderne user interface, maar ook de nodige additionele functionaliteit zoals een e-mailfunctie en een transportfunctie van gegevens naar Microsoft Word en Excel. Met deze variant kunnen geëxporteerde schermen aan de wensen van de gebruiker worden aangepast.

- Valuepack

In deze uitgebreide versie wordt een platformonafhankelijke Java Client of een ActiveX Client opgenomen. Bij de eerste client wordt enkel een Java Applet geïnstalleerd; bij de tweede client worden de installatie en updates via Internet op een Windows-platform uitgevoerd (zie Installatiehandleiding).

Bij de aanschaf van een IBS-applicatie wordt standaard de Basepack-variant meegeleverd.

Onderwerpen

- [Aanmelden & Afmelden](#)
- [Menuscherm](#)
- [Functiescherm](#)
- [Favorieten](#)
- [Externe koppelingen](#)
- [Persoonlijke instellingen](#)
- [Help](#)
- [Inrichting Internet Explorer](#)

Aanmelden & afmelden

Opstarten applicatie

Nadat u uw PC heeft ingeschakeld, moet eerst de verbinding met de user interface van Easy @ccess worden gelegd. Dit doet u door bij de programma's van de startknop op uw beeldscherm Easy @ccess te selecteren. Vervolgens moet u op het aanmeldscherm eerst uw gebruikerscode en dan uw wachtwoord (te benaderen via <Tab>) intoetsen. Wanneer u deze beide gegevens correct heeft ingevoerd en op de knop 'OK' heeft geklikt (of op <Enter> heeft gedrukt), dan verschijnt het hoofdmenu van uw IBS-applicatie.

Verlaten applicatie

Nadat u uw werkzaamheden heeft beëindigd, kunt u het actieve functiescherm middels de knop 'Afsluiten' verlaten.

- Bij enkele applicaties (o.a. FMS) kunt u vanaf elk menuscherm op de functieknop 'Afmelden' klikken. Er verschijnt dan een popupvenster met de vraag 'Weet u zeker dat u zich wilt afmelden?'. Om de applicatie definitief te verlaten, moet u nu op 'Ja' klikken. Om deze afmeldingsprocedure ongedaan te maken, klikt u op 'Nee'. U gaat dan weer naar het menuscherm terug waarop u de afmeldingsprocedure heeft opgestart.
- Bij andere applicaties (o.a. FIS2000, EMIS) kunt u vanaf elk menuscherm op de functieknop 'Afsluiten' klikken. U wordt dan middels een popupvenster met de vraag 'Wilt u het menu afsluiten?' om een bevestiging gevraagd. Klik op de knop 'OK' om de applicatie definitief te verlaten en op 'Annuleren' om de afmeldingsprocedure ongedaan te maken.

Menuschermb

In deze sectie zullen de belangrijkste elementen worden beschreven, die u op een menuschermb zult aantreffen. Dit scherm wordt opgebouwd uit:

Titelbalk

Hierop treft u pakkeetspecifieke gegevens als de naam van het pakket, het nummer van de sessie, de omschrijving van de dataomgeving of administratie, en het releasenummer (of: het boekjaar) van de door u opgestarte applicatie aan, bv. FIS2000 A | FISMP0501/2005.01.000. Uiterst links op deze balk ziet u een systeemknop, in de vorm van een icoon. Door hierop te klikken, opent u een lijst waarop alle in de applicatie aanwezige systeemopties voorkomen. Deze systeemopties kunnen ook in een andere dan de Nederlandse taal (Engels, Duits of Frans) worden getoond. Dit hangt onder meer af van:

- de Windows taalmodule die op uw PC is gedefinieerd;
- de taal die bij de installatie van de J Walk Windows Client is geselecteerd.

Instellingen

Bij het selecteren van deze systeemoptie verschijnt het dialoogvenster 'Instellingen' waarop u de kleur-, emulator- en toetsenbordinstellingen kunt aanpassen.

- Op het tabblad 'Kleuren' kunt u de kleuren van de diverse vensterelementen (bv. functiebalk en werkblad) aanpassen. Bijvoorbeeld, de kleur 'IBS Blauw-Grijs 20%' correspondeert met die van de functiebalk. Om een dergelijke kleur aan te passen, moet u eerst met de linkermuisknop het gewenste venster uit de lijst selecteren (dit venster wordt dan inverse video weergegeven) en daarna op de knop 'Wijzigen' klikken.

Op het dialoogvenster 'Kies een kleur' kunt u vervolgens een andere kleur uit de keuzelijst 'Gebruik platform item' selecteren of de kleurenmix van de huidige kleur wijzigen door er meer/minder rood-, groen- en blauwwaarden (Kleurenmix: Rood, Groen, Blauw) aan toe te kennen. Met de knop 'Pas toe' kunt u het effect van de kleurwijziging bekijken.

- Indien het resultaat bevredigend is, kunt u de aanpassing met een klik op de knop 'OK' accepteren.
 - Indien het resultaat onbevredigend is, kunt u met een klik op de knop 'Standaard' de originele kleur weer herstellen.
- Op het tabblad 'Emulator' kunt u het lettertype en de kleur van de tekst op het emulatieschermb aanpassen.
 - De knop 'Lettertype' stelt u in staat het lettertype (bv. Seagull System VIO), de tekenstijl (bv. Normaal) en de lettergrootte (bv. 12 pt) van de tekst te veranderen. In het kader 'Voorbeeld' wordt de reeks 'AaBbYyZz' in de door u geselecteerde combinatie van lettertype, tekenstijl en lettergrootte (Punten) afgebeeld.
 - Met de knop 'Kleuren' activeert u het venster 'Wijzigen kleuren' waarop u de kleuren van de tekst op het emulatieschermb (voorgrondkleur) en de bijbehorende achtergrondkleur kunt wijzigen. Om de wijzigingen definitief aan te brengen, moet u op de knop 'OK' klikken. Met een klik op de knop 'Herstellen' geeft u het emulatieschermb weer zijn originele kleuren terug.

- Op het tabblad 'Toetsenbordinstellingen' kunt u voor alle toetsen op de iSeries (Host toets) een equivalent op de PC (Mapped toets) definiëren, bv. de toetsen <F13> t/m <F24> op de iSeries zijn hier als <Shift+F1> t/m <Shift+F12> vastgelegd. Om een mapped toets op te geven, moet u de volgende procedure aanhouden:
 - Selecteer eerst een iSeries-toets opdat deze inverse video wordt weergegeven.
 - Klik daarna op de knop 'Wijzig' opdat het venster 'Edit key map' wordt getoond.
 - Toets vervolgens op dit venster de door u gewenste toets(combinatie) in en klik op de knop 'OK'.

Mapped to panel

Indien bijvoorbeeld de F13-toets van de iSeries-terminal voor gebruik vanuit de panels moet worden gedefinieerd, dan kunt u aan deze Host-toets een specifieke toets(combinatie) toekennen. Hiervoor moet u eerst op deze Host-toets en dan op de knop 'Meer opties >>' klikken. Het dialoogvenster 'Toetsenbord instellingenlijst' wordt afgebeeld.

Dit venster toont de equivalente toetsen voor de Host-toets op de emulator en de panels, bv. de F13-toets is op de emulator gekoppeld aan de toetscombinatie <Shift+F1>. Om een equivalente sneltoets(combinatie) voor de panels te definiëren, moet u eerst op de knop 'Bijwerken' klikken.

Op het dialoogvenster 'Toetsenbordinstellingen Manager' dat dan verschijnt, moet u de cursor in het veld 'Nieuwe sneltoets' plaatsen. Hier kunt u de toets voor de panels opgeven. Drukt u hier bijvoorbeeld op <Shift+F1>, dan wordt in dit veld de omschrijving Shift+F1 weergegeven. Tot slot moet u nog op de knop 'Aan beide toevoegen' klikken.

Er zal een venster verschijnen met de melding dat de instelling voor de emulator reeds bestaat. U kunt dit middels een klik op de knop 'Ja' bevestigen. Dezelfde toetscombinatie zal vervolgens ook voor de panels zijn gedefinieerd. Op dezelfde wijze kunnen nog meer toetsen en toetscombinaties aan bepaalde functies van de Host-terminal worden toegekend.

- Klik op de knop 'OK' om de nieuwe instelling te verwerken, of
- Klik op de knop 'Herstellen' om deze ongedaan te maken.

Het bestand 'Jwalk.ini' bevat de parameter 'KeyboardMapping' waarbij - middels een waarde - voor een gebruiker kan worden aangegeven in hoeverre hij/zij aanpassingen mag verrichten.

- KeyboardMapping = 0. De gebruiker heeft geen toegang tot de instellingen.
- KeyboardMapping = 1. De gebruiker mag de toetsenbordinstellingen alleen bekijken.
- KeyboardMapping = 2. De gebruiker mag de toetsenbordinstellingen aanpassen.

Aangepaste instellingen worden in een jwk-bestand opgeslagen. Dit bestand kunt u in dezelfde folder terugvinden als waarin de J Walk Windows Client is geïnstalleerd.

Toon emulator

Tijdens het werken met de Easy @ccess versie kunt u ook het voor u vertrouwde iSeries-scherm oproepen. U selecteert hiervoor de systeemoptie 'Toon emulator'. Naast het grafische Easy @ccess scherm, krijgt u dan ook het emulatiescherm met een op tekst georiënteerde user interface te zien.

Een vinkje voor deze systeemoptie betekent dat zij reeds is geactiveerd. Op de taakbalk onder aan het scherm zult u dan de knop 'IBS - ...' (... = aanduiding van de desbetreffende IBS-applicatie) aantreffen. Indien u op deze knop klikt, wordt het emulatiescherm op de voorgrond gehaald.

Werkbalk

Veelgebruikte opdrachten in IBS-applicaties kunt u op snelle wijze via een werkbalk uitvoeren. Als voorwaarde geldt dat tijdens het uitvoeren van de *J Walk Configuratie Assistent* de parameter 'Show toolbar' is ingeschakeld (bij het bestand 'J walk.ini' moet de parameter 'Show toolbar' dan op 1 staan). Deze parameter kunt u terugvinden bij het tabblad 'Preferences' op het scherm 'Configuration assistant environment settings'.

Na selectie van deze systeemoptie verschijnt het dialoogvenster 'Rangschik werkbalken' waarop standaard de werkbalk RTCUSTOM met de aanduiding 'J Walk Windows Client standaard tools' wordt afgebeeld. Daarnaast kunnen hierop ook de reeds door u gecreëerde werkbalken voorkomen. Tijdens het werken met uw IBS-applicatie kunt u zelf bepalen of deze werkbalken al dan niet moeten worden afgebeeld. Hiervoor moet u het keuzevakje voor 'Verbergen' op dit dialoogvenster voor alle afzonderlijke werkbalken in- dan wel uitschakelen. Een vinkje betekent dat de geselecteerde werkbalk niet op de schermen zichtbaar zal zijn.

Indien u op de icoon met de pijl en het f-teken klikt (in de bovenstaande afbeelding is dit de zesde icoon van rechts), dan wordt aan de muisaanwijzer (vorm van een pijl) het symbool F toegevoegd. Door nu met de muisaanwijzer op een stukje tekst op het scherm te klikken, verschijnt het venster 'Lettertype' waarin u het *lettertype* (bv. Seagull Helvetica), de *tekenstijl* (vet/cursief) en de *lettergrootte* (bv. 10 pt) van de geselecteerde tekst kunt veranderen.

In het kader 'Voorbeeld' op dit venster wordt de letterreeks AaBbYyZz in de door u opgegeven combinatie van lettertype, tekenstijl en lettergrootte afgebeeld. Om deze veranderingen door te voeren en op uw PC op te slaan, moet u op de knop 'OK' klikken.

Het dialoogvenster 'Rangschik werkbalken' bevat verder o.a. nog de volgende functies:

- **Wijzigen**
Middels deze knop activeert u het venster 'Wijzigen werkbalk' waar u voor de geselecteerde werkbalk opdrachtknoppen kunt toevoegen en/of verwijderen.
 - Met de knop » (= Toevoegen) kunt u de geselecteerde functie vanuit de lijst met 'Beschikbare commando's' naar de lijst met 'Gebruikte commando's' overhalen. De gebruikte commando's worden op de desbetreffende werkbalk afgebeeld.
 - Met de knop » (= Verwijderen) kunt u de geselecteerde functie van de lijst met 'Gebruikte commando's' verwijderen.
 - Bovendien kunt u op dit dialoogvenster middels de knop 'Knop' ook een nieuwe of andere icoon aan de opdrachtknop toewijzen. Op het venster 'Knop eigenschappen van werkbalk' kunt u bij 'Afbeelding / ID' een andere icoon en bij 'Tool tip' een andere omschrijving vastleggen.

- Verwijderen

Middels deze knop kunt u de geselecteerde werkbalk (inverse video) verwijderen. U wordt dan middels de boodschap 'De geselecteerde werkbalk van de applicatie verwijderen?' om een bevestiging gevraagd. Klik op de knop 'Ja' om de werkbalk definitief van het dialoogvenster te halen.

Macrofunctie

Stel, dat u op een bepaald tijdstip een groot aantal facturen met veel overeenkomstige kenmerken moet invoeren waarbij telkens dezelfde procedure moet worden toegepast, dan kunt u in Easy @ccess een macro definiëren waarmee u het uitvoerproces van een dergelijke opdracht aanzienlijk kunt versnellen.

Voor het maken van een macro gebruikt u de *Macro Recorder* (= commando 'Nieuw script opnemen'), waarmee alle toe te passen bewerkingen kunnen worden opgenomen. Na opname kunt u de opgenomen bewerkingen automatisch door het systeem laten uitvoeren.

Om effectief gebruik van deze functie te kunnen maken, kunt u de voor u benodigde commando's op een afzonderlijke werkbalk plaatsen. Dit doet u door een al bestaande werkbalk te selecteren en op de knop 'Kopiëren' te klikken. Het venster 'Nieuwe werkbalk' verschijnt waarop u vervolgens de naam (max. 8 posities) en de titel van de nieuwe, gekopieerde werkbalk (bv. Macrofunctie) kunt opgeven. Als u het keuzevakje 'Kopieer werkbalkknoppen' met een ✓ markeert, dan worden de opdrachtknoppen van de te kopiëren werkbalk ook gedupliceerd. Nadat u op de knop 'OK' heeft geklikt, verschijnt er een lege werkbalk (mits geen vinkje bij 'Kopieer werkbalkknoppen') op het scherm.

U kunt nu middels de functie 'Wijzigen' op het dialoogvenster 'Rangschik werkbalken' de voor de macrofunctie benodigde commando's op deze nieuwe werkbalk plaatsen. De lijst met 'Gebruikte commando's' moet m.b.t. de *applicatiemacro's* minimaal met de commando's 'Nieuw script opnemen' (tweede icoon op afbeelding) en 'Een script bewerken' (eerste icoon op afbeelding) worden gevuld.

Nadat u alle benodigde commando's naar de lijst met 'Gebruikte commando's' heeft overgehaald, kunt u op 'OK' klikken en daarna het dialoogvenster 'Rangschik werkbalken' afsluiten. De in eerste instantie nog lege werkbalk zal nu met de knoppen van de door u overgehaalde commando's zijn gevuld.

Om de factuurinvoerprocedure in bijvoorbeeld de applicatie FMS te vergemakkelijken, kunt u zich aan de volgende procedure houden:

1. Bepaal eerst de positie in het menu waarvandaan u acties in deze macro wilt registreren, bv. het menu 'Dimensie 1' (G12101). Indien de macro eenmaal is gedefinieerd, zal hij logischerwijs ook vanaf deze positie worden ingeschakeld.
2. Klik nu op de commandoknop 'Nieuw script opnemen' om alle hierna uitgevoerde stappen te registreren.
 - Klik op de menuoptie 'Onderhouden' om naar het scherm 'Onderhoud Rekening' te gaan.
 - Klik op 'Toevoegen' opdat de programmamodus wordt gewijzigd in 'Nieuw'.
 - Plaats de cursor in de rubriek 'Nummer', geef het gewenste rekeningnummer en klik op de knop 'OK' om naar het invoerscherm te gaan.

- Vul de tabbladen 'Identificatie en omschrijving', 'Classificatie' en 'Attributen' met relevante gegevens.
 - Klik op de knop » (rechtsonder aan het scherm) om op de volgende pagina eventuele gegevens te verstrekken op de tabbladen 'Verbinding met dimensies', 'Verwijzingen naar entiteiten' en 'Verwijzingen ent. in dimensie 1'.
 - Klik op de knop 'OK' om alle ingevoerde gegevens op te slaan en naar het scherm 'Onderhoud Rekening' terug te gaan.
 - Klik op de werkbalkknop 'Afsluiten' opdat u weer bij het uitgangspunt uitkomt, d.w.z. het menu 'Dimensie 1'.
3. Klik nu weer op de commandoknop 'Nieuw script opnemen' opdat het venster 'Opgenomen script opslaan' wordt afgebeeld.
 4. Geef hier de scriptnaam van deze macrofunctie, bv. 'Invoeren rekening', selecteer het keuzerondje 'Applicatie' uit het groepsvak 'Vastmaken aan' en klik op de knop 'OK'. De macro wordt dan opgeslagen.

Om deze macrofunctie voor bijvoorbeeld (een) andere rekening(en) uit te voeren, moet u de onderstaande procedure volgen:

1. Klik op de commandoknop 'Een script bijwerken' opdat het venster 'Script openen' verschijnt.
2. Selecteer een script (hier: Applicatie). De voor dit script gedefinieerde macrofuncties zoals 'Invoeren rekening' worden dan op het selectievenster eronder geprojecteerd.
3. Markeer de gewenste macrofunctie en klik daarna op de knop 'Bijwerken' om naar het venster 'Script bijwerken' te gaan. U kunt hier eventueel de naam van het script aanpassen.
4. Wijzig nu de gewenste gegevens die tussen haakjes staan, bv. het rekeningnummer 712 achter HostScreenPutString. Let hierbij wel op dat u de aanhalingstekens niet abusievelijk verwijdt.
5. Klik op de knop 'Opslaan' van dit venster om de aangebrachte wijzigingen op te slaan en naar het venster 'Script openen' terug te gaan.
6. Markeer deze macrofunctie nogmaals en klik op de knop 'Uitvoeren' om deze functie met de erin opgenomen wijzigingen voor bijvoorbeeld de nieuwe rekening uit te voeren.

Inhoud en index

Met deze systeemoptie kunt u van alle onderwerpen de on-line help op het scherm laten afbeelden. Door op een willekeurig onderwerp uit de indexlijst te klikken, wordt aan de rechterzijde van het venster 'J Walk Client Online Help' informatie over dit onderwerp afgebeeld. Vaak wordt hierop ook nog middels hypertext verwijzingen informatie over aanverwante functies gegeven. Indien u op één van deze functies klikt, verschijnt er een venster waarin een toelichting op de geselecteerde functie wordt gegeven.

Programmabalk

In het midden van deze balk ziet u de titel van het actieve menu. Aan de rechterzijde van de balk bevindt zich een verdiepte knop waarop de inlog-ID van de gebruiker wordt afgebeeld.

Funcatiebalk

Direct onder de programmabalk bevindt zich de functie balk waarop de functieknoppen voorkomen, die bij het geactiveerde menuscherm kunnen worden gebruikt. U kunt een functie opstarten door met de linkermuisknop eenmaal op de corresponderende knop te klikken. De functieknoppen 'OK' en 'Afsluiten' staan in de nieuwe gebruikersinterface onder aan het scherm.

In de onderstaande tabel worden enkele algemene functies beschreven, die in de meeste applicaties van IBS voorkomen.

Funcatieknop	Omschrijving
Lijst/ Selecteren Menu	<p>Met deze knop kunt u snel het gewenste menu op het scherm halen. Na selectie verschijnt er een venster waarin de voor u beschikbare menu's worden afgebeeld. Bij enkele IBS-applicaties kunt u dit venster ook opstarten door op het zoekgegeven (bv. FISFRE in FIS2000 of BEDRIJFFRM in EMIS) rechtsboven aan de menuoptielijst te klikken.</p> <ul style="list-style-type: none">• In applicaties als EMIS en FIS2000 selecteert u een menu door 1x met de linkermuisknop op het gewenste menu te klikken. Dit menu wordt dan rechtstreeks op het scherm afgebeeld. Overigens worden niet alle menu's van zo'n applicatie op één selectievenster getoond. De resterende menu's kunnen met <Page Up> en <Page Down> of m.b.v. de dubbele aanhalingstekens « (Vorige pagina) en » (Volgende pagina) op dit venster worden gehaald.• Om in applicaties als FMS, FAK en CMS/PRS een menu uit een venster te selecteren, moet u de procedure aanhouden die direct onder deze tabel is beschreven.
Gebruikerstaken/ Batch jobs	<p>Met deze knop roept u het scherm 'Werken met aangeboden taken' op waarop alle actieve batchtaken inclusief hun status worden afgebeeld. Het betreft alleen de taken die onder uw gebruikerscode zijn opgegeven.</p>
Berichten	<p>Met deze knop kunt u vanuit een menu eventuele systeemberichten bekijken.</p>
Overzichten/ Spoolbestanden	<p>Met deze knop schakelt u het scherm 'Werken met alle spoolbestanden' in waarop alle bestanden worden afgebeeld die door het systeem moeten worden afgedrukt. Op dit scherm kunt u ook nagaan wanneer een door u opgegeven printopdracht aan de beurt is om te worden verwerkt.</p>

Joblog/
Programmaberichten

Met deze knop activeert u het scherm 'Taaklogboek bekijken' waarop alle geplande systeemtaken worden afgebeeld, bv. opdrachten die niet interactief worden uitgevoerd. Het betreft alleen de taken die onder uw gebruikerscode zijn opgegeven.

Optieregel
weergeven

Met deze knop worden onder aan het scherm de selectierubrieken 'Optie', 'Schermnummer' en 'Zoekgegevens' weergegeven (alle menuopties worden bovendien van een optienummer voorzien). Middels deze rubrieken kunt u het zoekproces naar een bepaalde menuoptie aanzienlijk versnellen.

- Als u het corresponderende optienummer van deze menuoptie weet, dan kunt u dit nummer in de rubriek 'Optie' invoeren en op de knop 'OK' klikken opdat deze menuoptie direct wordt opgestart, bv. in FIS2000 is 25 het standaardoptienummer van de menuoptie 'Onderhoud kostenplaatsen'.
- Als u het corresponderende schermnummer van deze menuoptie weet, dan kunt u dit nummer in de rubriek 'Schermnummer' invoeren en op de knop 'OK' klikken. Het bijbehorende menuscherm verschijnt waaruit u de desbetreffende menuoptie kunt selecteren, bv. in FIS2000 is 3 het schermnummer van de menuoptie 'Onderhoud kostenplaatsen'.
- Als u het corresponderende zoekgegevens van het bijbehorende menu weet, dan kunt u dit gegeven in de rubriek 'Zoekgegevens' invoeren en op de knop 'OK' klikken. Dit menu verschijnt dan waaruit u de desbetreffende menuoptie kunt selecteren, bv. in FIS2000 is FISOND het zoekgegevens van de menuoptie 'Onderhoud kostenplaatsen'. Dit gegeven wordt bij elk menuscherm rechtsboven aan de lijst met menuopties weergegeven.

Optieregel
verbergen

Met deze knop worden de bovengenoemde selectierubrieken van het scherm gehaald. Menuopties moeten nu weer middels de klikprocedure worden opgestart.

Opdrachtregel

Met deze knop activeert u een opdrachtveld waarin u:

- een systeemcommando kunt opgeven zodat de bijbehorende taak na 'OK' direct wordt opgestart, bv. d.m.v. het commando WRKSPLF wordt een overzicht van alle spoolbestanden inclusief hun afzonderlijke status getoond en d.m.v. het commando WRKACTJOB kunt u nagaan welke taken het systeem bezig is te verwerken.
- het commando *GO, een spatie en het menunummer van het gewenste menu kunt invoeren opdat dit menu (na 'OK') rechtstreeks op het scherm wordt afgebeeld, bv. *GO G123 vanaf het Hoofdmenu gebruikers.
- het nummer van de gewenste menuoptie kunt opgeven. Dit kan alleen een menuoptie zijn, die tot het geselecteerde menu behoort. Afhankelijk van het opgegeven menuoptienummer, zal na 'OK' één niveau dieper in de menustructuur worden afgedaald of de corresponderende functie worden opgestart.

Selecteren menu

In IBS-applicaties als FMS kunt u het venster 'Selecteren menu' activeren door op de menuaanduiding (bv. G130109) direct onder de functie balk te klikken. Voor het selecteren van een menu moet u 2x met de linkermuisknop op het gewenste menu (of 1x op het gewenste menu en daarna op 'OK') klikken. Het geselecteerde menu wordt dan rechtstreeks op het scherm afgebeeld. Overigens worden niet alle menu's van zo'n applicatie op één selectievenster getoond. De resterende menu's kunnen met de <Page Up> en <Page Down> knoppen (aan de rechterzijde) op dit venster worden gehaald.

Werkblad

Aan de linkerkant van het menuscherm zult u bij een aantal IBS-applicaties een lijst met zoekgegevens aantreffen, mits het vakje bij 'Toon index in menu' op het venster Persoonlijke instellingen is aangekruist. Dit zijn de gegevens zoals ze in het gebruikersmenu zijn gedefinieerd. Door op een zoekgegeven te dubbelklikken, opent u een venster waarin de voor u beschikbare menu's worden afgebeeld (zie Lijst).

Lijst met menu's & menuopties

Het grootste gedeelte van het menuscherm wordt gereserveerd voor de menu's en menuopties van uw IBS-applicatie.

- Bij applicaties als FIS2000 en EMIS worden de menuopties per menu gegroepeerd, waarbij over 't algemeen per menu één scherm wordt gereserveerd. Om op snelle wijze naar het volgende menu met de bijbehorende menuopties te gaan, kunt u op de knop **v** (rechtsonder aan het scherm) klikken. Bij deze applicaties wordt op het menuscherm ook een lijst met zoekgegevens afgebeeld, mits het vakje bij 'Toon index in menu' is aangekruist (zie Persoonlijke instellingen).

Boven aan de lijst ziet u de titel van het menuscherm. Daaronder bevinden zich de menuopties van het actieve menu. Om de gewenste menuoptie op te starten, moet u er 2x op klikken. Als blijkt dat er van deze menuoptie geen programma aanwezig is, dan verschijnt er een foutmelding.

Als u met de linkermuisknop een menuoptie heeft geselecteerd en vervolgens op de rechtermuisknop klikt, verschijnt er op de positie van de cursor de optie 'Toevoegen aan Favorieten' waarmee u deze menuoptie in de Favorieten kunt opnemen.

- Bij applicaties als CMS/PRS, FAK en FMS wordt van een boomstructuur gebruik gemaakt. In deze applicaties beweegt u zich gewoonlijk van menu naar submenu en zo daalt u verder af in de menustructuur totdat u de gewenste menuoptie heeft bereikt.

Boven aan de lijst ziet u de titel van het menuscherm met direct eronder de menuopties van dit menu. Indien niet alle menuopties van een menu op hetzelfde menuscherm worden afgebeeld, kunt u met een klik op de knop **v** (rechtsonderaan) de overige menuopties op het scherm halen. Als u met de muis een menuoptie aanwijst, dan krijgt de muisaanwijzer de vorm van een handje en wordt tegelijkertijd deze menuoptie als een knop weergegeven.

Om een menuoptie vanaf een menuscherm op te starten of een onderliggend submenu op het scherm af te beelden, moet u eenmaal op de corresponderende knop klikken.

Als u met de linkermuisknop een menuoptie heeft geselecteerd en vervolgens op de rechtermuisknop klikt, verschijnt er op de positie van de cursor de optie 'Toevoegen aan Favorieten' waarmee u deze menuoptie in de Favorieten kunt opnemen.

Extra functionaliteit

Als u met de rechtermuisknop op een willekeurige positie van een menuscherm klikt, verschijnt er - op de positie van de cursor - een pop-upmenu waarop (naast de op de functie balk vermelde functies) de volgende functies voorkomen:

- Help
- [Print panel](#)
Bij selectie verschijnt het dialoogvenster 'Afdrukken' waarop u een aantal printgegevens kunt opgeven alvorens het actuele scherm af te drukken.
- [Applicatie informatie](#)
Bij selectie verschijnt er een venster waarop naast de adresgegevens van IBS, in elk geval ook de volgende gegevens worden getoond:
 - het runtime versienummer van de user interface;
 - een knop met het IBS-logo waarmee u zich middels een eenmalige klik rechtstreeks toegang tot de IBS homepage kunt verschaffen.

Algemene knoppen

Onderaan het menuscherm treft u nog een aantal knoppen aan. Deze worden alleen getoond, als ze op het desbetreffende scherm kunnen worden gebruikt.

Knop	Toets	Omschrijving
OK	Enter	Met deze knop kunt u een menuoptie opstarten, nadat u haar heeft geselecteerd (= 1x klikken).

IBS applicatie info

Annuleren	F12	Met deze knop kunt u vanuit een submenu naar het bijbehorende menu teruggaan.
Afsluiten	F3	Met deze knop kunt u: <ul style="list-style-type: none">• vanuit een menu naar het hoofdmenu teruggaan.• zich van het systeem afmelden. U wordt dan nog wel om een bevestiging gevraagd.

Statusbalk

Op deze balk (onder aan het scherm) bevinden zich enkele knoppen waarmee een aantal functies kan worden opgestart:

Favorieten

Externe koppelingen

Persoonlijke instellingen

Help

Indien u één of meer meldingen heeft ontvangen, wordt dit middels een icoon - in de vorm van een tekstwolkje - op deze balk kenbaar gemaakt.

Functiescherm

Wanneer u een menuoptie uit een menu selecteert, dan verschijnt er een functiescherm. Dit scherm regelt de communicatie tussen de gebruiker en de programmatuur. De vormgeving van een functiescherm is vrijwel identiek aan die van het menuscherm; het werkblad bevat echter volstrekt andere informatie. Deze informatie kunt u veelal zelf invoeren, wijzigen, etc.

Informatie over de titelbalk kunt u terugvinden bij het Menuschermbalk.

Programmabalk

In het midden van deze balk ziet u de titel van de opgestarte menuoptie of het functiescherm, bv. 'Onderhouden van valuta'. Rechts daarvan ziet u bij enkele applicaties de programmamodus van de opgestarte functie, bv. 'Wijzig' en 'Nieuw'. Deze modus geeft aan welke bewerking er op de geselecteerde gegevens kan worden uitgevoerd.

Aan de rechterzijde van de balk bevindt zich een verdiepte knop waarop de inlog-ID van de gebruiker wordt afgebeeld.

Funcatiebalk

Direct onder de programmabalk bevindt zich de functiebalk waarop de functieknoppen voorkomen, die bij het geactiveerde functiescherm kunnen worden gebruikt. Voor het opstarten van een functie kunt u één van de volgende procedures uitvoeren:

- eenmaal met de linkermuisknop op de corresponderende knop klikken (de meest gangbare procedure);
- op de bijbehorende functietoets drukken (deze toets wordt getoond wanneer u met de muis over de desbetreffende functieknop beweegt);
- op de toetscombinatie <Ctrl-Shift-F> drukken opdat er een pop-upmenu verschijnt waaruit u de gewenste functie kunt selecteren;
- met de rechtermuisknop op een willekeurige positie van een functiescherm klikken, opdat er - op de positie van de cursor - een pop-upmenu verschijnt waaruit u de gewenste functie kunt selecteren.

In de onderstaande tabel worden enkele algemene functies beschreven, die in meerdere applicaties van IBS voorkomen.

Functie	Omschrijving
Actiemenu	Indien er meer dan één bewerking kan worden uitgevoerd, dan wordt er via deze knop een venster met een actiemenu afgebeeld waarop u de gewenste bewerking kunt selecteren door er met de muisknop eenmaal op te klikken.
Exporteren	Met deze knop opent u een exportvenster waarop minimaal 1 en maximaal 3 iconen ('Email klaarmaken', 'Exporteren naar Excel' en 'Exporteren naar Word') worden afgebeeld. U zult deze knop alleen op een functiescherm aantreffen, als de mogelijkheid bestaat: <ul style="list-style-type: none"> • record- of notitiegegevens in een email op te nemen om ze vervolgens naar de gewenste persoon of instelling te verzenden (zie 'Emailfunctie', verderop);

- recordgegevens van een functieschermb naar Microsoft Excel over te zetten (zie 'Exportfunctie Excel', verderop);
- de op een functieschermb getoonde gegevens naar Microsoft Word over te zetten (zie 'Exportfunctie Word', verderop).

Hertonen of
Vernieuwen of
Herzien

Met deze knop kunt u een functieschermb opnieuw laten opbouwen met de meest actuele gegevens. Alle gegevens worden dan opnieuw vanuit de database op het scherm afgebeeld, zodat u op snelle wijze kunt beschikken over wijzigingen die door anderen zijn ingevoerd sinds u de menuoptie heeft opgestart.

Notities of
Memo

Met deze knop kunt u vanuit een functieschermb een notitiepagina oproepen waarop u voor het desbetreffende record een notitie of uw persoonlijke aantekeningen kunt vastleggen of opvragen (zie 'Notitiefunctie', verderop).

Toekomstige
mutaties

Op een middels deze knop geactiveerd scherm kunt u nagaan of er voor de geselecteerde werknemer toekomstige mutaties bestaan.

Toevoegen

Met deze knop kunt u nieuwe gegevens van een record/bestand invoeren.

Verwijderen

Met deze knop kunt u een record (bv. looncomponent) verwijderen. In de meeste gevallen wordt u dan nog om een bevestiging gevraagd.

Volgorde

Met deze knop kunt u de volgorde van de op het scherm getoonde lijst wijzigen. U kunt een lijst met tabellen bijvoorbeeld op volgorde van het tabelnummer of op volgorde van het aantal dagen in dienst laten afbeelden.

Wijzigen

Met deze knop kunt u bestaande gegevens van een record/bestand aanpassen.

Emailfunctie

Voor het verzenden van recordgegevens aan het adres van een persoon of instelling, moet u de onderstaande procedure uitvoeren:

- 1 Activeer een functieschermb waarvandaan u een email kunt verzenden (de knop 'Email klaarmaken' moet in het venster 'Exporteren' zijn opgenomen). Zo'n scherm bevat vaak relevante recordgegevens.
- 2 Klik op deze knop opdat de recordgegevens worden verzameld en de applicatie Lotus Notes wordt opgestart. Het subject wordt hier standaard met de naam van het desbetreffende functieschermb gevuld.

- 3 Verwijder de opdracht (Plaats hier de cursor en druk Ctrl-V) uit het tekstvak en selecteer de optie 'Paste' uit het menu 'Edit' van Lotus Notes (of: druk op <Ctrl+V>). De recordgegevens van het opgestarte scherm worden nu in dit tekstvak geplaatst.
- 4 Geef het emailadres van de persoon of instelling op aan wie/waaraan deze gegevens verzonden moeten worden en verzend ze vervolgens volgens de gebruikelijke procedure.

Exportfunctie Excel

Vanuit enkele functieschermen kunt u de recordgegevens naar MS-Excel overhalen om ze daar eventueel verder te bewerken. Deze procedure is als volgt:

- 1 Activeer een functiescherm waarvandaan u recordgegevens naar Microsoft Excel kunt overzetten (de knop 'Exporteren naar Excel' moet in het venster 'Exporteren' zijn opgenomen).
- 2 Klik op deze knop opdat dit spreadsheetprogramma wordt opgestart. Tijdens deze fase worden de getoonde recordgegevens van het functiescherm direct naar MS-Excel overgezet. De recordgegevens worden net zoals bij de tabel op het functiescherm ook hier in hetzelfde aantal kolommen geplaatst.

Het bestand 'Custom.ini' bevat enkele basisinstellingen t.b.v. het exporteren van gegevens naar Microsoft Excel en Microsoft Word. In dit bestand kan bij de sectie 'ExportPaden' een 3-tal paden worden aangepast, te weten:

- WindowsClient: het pad waar tijdelijke bestanden worden weggeschreven en geopend bij het exporteren van gegevens naar Excel/Word.
- Server: het pad waar tijdelijke bestanden worden weggeschreven bij het exporteren van gegevens naar Excel/Word.
- JavaClient: het pad waar tijdelijke bestanden worden geopend bij het exporteren van gegevens naar Excel/Word.

Exportfunctie Word

Vanuit enkele functieschermen kunt u relevante gegevens naar MS-Word overhalen om ze daar eventueel verder te bewerken. Deze procedure is als volgt:

- 1 Activeer een functiescherm waarvandaan u recordgegevens naar Microsoft Word kunt overzetten (de knop 'Exporteren naar Word' moet in het venster 'Exporteren' zijn opgenomen).
- 2 Klik op deze knop opdat dit tekstverwerkingsprogramma wordt opgestart. Tijdens deze fase worden de getoonde recordgegevens van het functiescherm direct naar MS-Word overgezet. De recordgegevens worden net zoals bij de tabel op het functiescherm ook hier in afzonderlijke kolommen geplaatst, mits u de optie 'Tab-gescheiden kolommen' heeft aangevinkt (zie Persoonlijke instellingen).

Notatiefunctie

Bij enkele menuopties kunt u notities/memo's vastleggen (zichtbaar aan de knop 'Notities' of 'Memo' op de functie balk), bv. bij een rekeningnummer met als doel de gebruiker extra informatie te verstrekken. Voor iedere relatie kunt u op deze wijze gegevens omtrent het betalingsgedrag vastleggen.

Voor het opgeven van deze (informatieve) tekst moet u de volgende procedure aanhouden:

1. Ga naar een scherm waarop u notities/memo's kunt vastleggen.
2. Klik op de funktieknop 'Notities' of 'Memo' om naar een scherm voor het invoeren en/of wijzigen van notities te gaan. In plaats hiervan, wordt bij EMIS de menuoptie 'Onderhoud memo's' opgestart.
3. Toets de door u gewenste tekst in en klik op de knop 'OK' om de zojuist ingevoerde tekst op te slaan. U keert nu weer terug naar het scherm waar rechtsbovenaan de opdracht knop 'Notities' of 'Memo' wordt afgebeeld.

Indien er op een scherm al notietekst is gedefinieerd, dan zal deze opdracht knop al op het scherm aanwezig zijn. Om eventuele wijzigingen in deze tekst aan te brengen, hoeft u maar één keer op deze knop te klikken.

Bij het invoeren van uw notities, kunt u zich op het notitiescherm van de volgende knoppen bedienen:

Knop	Omschrijving
Tussenvoegen	Met deze knop kunt u op de positie waar de cursor zich bevindt, een extra regel tussenvoegen. De tekst op de hiernavolgende regels zal één regel worden opgeschoven.
Annuleren	Met deze knop verlaat u het notitiescherm zonder dat daarbij de door u opgegeven notietekst wordt opgeslagen.
Begin lijst	Met deze knop kunt u de cursor naar de eerste regel op het notitiescherm verplaatsen.

Einde lijst

Met deze knop kunt u de cursor naar de laatste regel op het notitiescherm verplaatsen.

Soorten functieschermen

Afhankelijk van het soort functiescherm, kunt u op het werkblad bestaande gegevens voor allerlei bewerkingen (o.a. wijzigen) selecteren of nieuwe gegevens invoeren.

Sleutelscherm

Nadat u een menuoptie heeft opgestart, verschijnt er meestal een sleutelscherm (niet bij alle IBS-applicaties). Op dit scherm kunt u de gewenste gegevens selecteren en de programmamodus wijzigen.

Een sleutelscherm bestaat uit één of meer *sleutelvelden*. Met behulp van deze velden kunt u de benodigde gegevens selecteren. In een sleutelveld kunt u:

- de code, de naam of het nummer van een bestaand record of bestand invoeren met als mogelijk doel hierin een wijziging aan te brengen. De programmamodus moet dan op 'Wijzig' staan. Dit zal na de opstartfase meestal het geval zijn. Indien de programmamodus echter op 'Nieuw' staat, dan moet u eerst op de functie 'Wijzigen' klikken opdat de programmamodus in de juiste stand wordt gezet. Na bevestiging van uw keuze door op 'OK' te klikken, worden de corresponderende gegevens op een invoerscherm afgebeeld. Deze gegevens kunt u vervolgens aanpassen.
- de code, de naam of het nummer van een nieuw record of bestand invoeren. De programmamodus moet dan op 'Nieuw' staan. Na opgave van een nog niet-bestaande code, een unieke naam of een uniek nummer kunt u op 'OK' klikken. Er wordt dan een leeg invoerscherm getoond waarop u vervolgens uw gegevens kunt invoeren.

Bij het opslaan van nieuwe gegevens kent het systeem soms automatisch een nummer toe waarmee de gegevens later kunnen worden opgevraagd. Bij de meeste functies moet u altijd handmatig een nummer toekennen.

Selectiescherm

Een selectiescherm stelt u in staat reeds in het systeem aanwezige gegevens van records/bestanden aan te passen, te kopiëren, etc. Deze gegevens zijn veelal door dezelfde of een andere gebruiker op een eerder tijdstip ingevoerd.

De meest relevante gegevens van elk afzonderlijk record worden per regel weergegeven en kunnen middels de bij deze functie behorende opties verder worden bewerkt, bv. 'Onderhouden'. Indien niet alle regels op het scherm passen, kunt u met de *pijlteknoppen* aan de rechterzijde van het overzicht de overige records op deze lijst halen. Door op deze knoppen te klikken, kunt u de records in opwaartse, cq. neerwaartse richting laten afbeelden.

Bij een aantal schermen van de IBS-applicaties kunt u de breedte van de tabelkolommen instellen door de muisaanwijzer op de gewenste scheidingslijn te plaatsen. Zodra de muisaanwijzer de vorm van een \leftrightarrow aanneemt, kunt u deze scheidingslijn naar de gewenste positie (in horizontale richting) op de tabel slepen.

Voor het aanpassen van een record met bijvoorbeeld NAW-gegevens staan u de volgende selectiemethodes ter beschikking:

- Klik eerst met de linkermuisknop (het record wordt inverse video weergegeven) en daarna met de rechtermuisknop op dit record opdat er - op de positie van de cursor - een optielijst verschijnt waarin alle opties (o.a. 'Onderhouden') behorend bij het geselecteerde record worden getoond. Om bijvoorbeeld deze NAW-gegevens aan te passen, moet u op de optie 'Onderhouden' van deze lijst klikken. U komt dan op het scherm 'Onderhouden centraal adressenbestand' terecht waarop u uw wijzigingen kunt aanbrengen.
- Klik tweemaal op dit record opdat u rechtstreeks op bovengenoemd scherm uitkomt. Dit kan alleen als de optie 'Onderhouden' de eerstgenoemde optie uit de optielijst is. Bij een dubbele klik op een record in de tabel wordt immers standaard de eerste optie uit zo'n lijst geactiveerd.

In de onderstaande tabel worden enkele van de meest voorkomende opties opgesomd, die u in de optielijsten van IBS-applicaties zult aantreffen.

Optie	Omschrijving
Selecteren	Met deze optie kunt u de gegevens uit een lijst selecteren, die u in een bepaald record/bestand wilt opnemen.
Onderhouden	Met deze optie kunt u de gegevens (bv. NAW) van een record/bestand wijzigen.
Wissen	Met deze optie kunt u de gegevens van een record/bestand verwijderen. Ter bevestiging van deze procedure moet u bij een aantal IBS-applicaties op 'OK' klikken.
Afbeelden	Met deze optie kunt u de gegevens van een volledig record/bestand afbeelden.

Indien het aantal records op een selectiescherm veel te groot is, kunt u het zoeken naar de juiste gegevens middels een *voorselectie* aanzienlijk vereenvoudigen. Bijvoorbeeld, op het selectiescherm 'Selecteer valuta' komen drie zoekvelden (Valuta, Naam en ISO) voor (boven de tabel) waarin u de gegevens (hier: valutacode, valutaomschrijving of ISO-code) kunt opgeven vanaf waar u uw zoekactie wilt beginnen.

- Indien de waarde in het veld deel uitmaakt van een doorlopende reeks, bv. een alfanumerieke code, dan worden de gegevens vanaf de opgegeven waarde afgebeeld. Stel, u toetst in het veld 'Valuta' de code DKK in, dan worden (nadat u op de knop 'OK' heeft geklikt) de valutagegevens vanaf de code DKK op het selectiescherm getoond.
- Indien de waarde exact moet worden opgegeven, bv. een omschrijving, dan worden alleen de gegevens afgebeeld die aan de opgegeven waarde voldoen. Stel, u toetst in het zoekveld 'Naam' de omschrijving 'Deense kroon' in, dan worden (nadat u op de knop 'OK' heeft geklikt) alleen de gegevens van de Deense munteenheid op het selectiescherm getoond.

Bij een aantal selectieschermen kunt u gelijktijdig ook van meerdere zoekvelden gebruik maken. Hiermee kunt u uw zoekactie nog verder verfijnen als gevolg waarvan het door u gezochte record nog sneller gevonden kan worden. Stel, op het selectiescherm 'Aanwezige Administraties' (in FIS2000) geeft u in het eerste zoekveld (achter 'Zoeken naar') het bedrijfsnummer 700 en in het tweede zoekveld het boekjaar 00 (= 2000). Als u daarna op de knop 'OK' klikt, zal de corresponderende administratie (= combinatie van opgegeven bedrijf en boekjaar) bovenaan de tabel worden geplaatst.

Invoerscherm / Onderhoudscherm

Via een invoer- of onderhoudscherm worden de gegevens van een record op uw beeldscherm zichtbaar gemaakt. Dit scherm dat uit een variërend aantal rubrieken/velden bestaat, kan vooral worden gebruikt om nieuwe gegevens in te voeren of om bestaande gegevens te wijzigen.

Bij het invoeren van nieuwe gegevens moet u de volgende regels in acht nemen:

- Voor het opslaan van de ingevoerde gegevens op het scherm moet u op de knop 'OK' klikken. Indien u echter op de knop 'Annuleren' klikt, dan gaan de zojuist ingevoerde gegevens verloren.
- Sommige rubrieken/velden moeten worden gevuld. Indien u een rubriek/veld overslaat dat gevuld moet worden, dan verschijnt er linksonder aan het scherm een melding die u erop attendeert de ontbrekende informatie alsnog te verschaffen zodra u op de knop 'OK' heeft geklikt. De cursor springt dan automatisch naar de/het lichtblauw gemarkeerde rubriek/veld zodat u hier de gewenste informatie kunt opgeven. Deze/Dit rubriek/veld wordt bovendien aan de linker- en bovenzijde van een rode rand voorzien.

In de volgende tabel wordt een toelichting op de elementen gegeven, die u veelvuldig op dit soort functieschermen zult aantreffen.

Element	Symbool	Toelichting
Lijstknop		Hiermee opent u een keuzelijst waaruit u een reeds gedefinieerde waarde of omschrijving voor de/het bijbehorende rubriek/veld kunt selecteren. Dit doet u door tweemaal op de gewenste waarde of omschrijving te klikken.
Uitklaplijst		Hiermee opent u een lijst (combo box) waaruit u één van de opgenomen criteria voor de/het bijbehorende rubriek/veld kunt selecteren. Dit doet u door eenmaal op het gewenste criterium te klikken, waarna dit in de/het rubriek/veld wordt getoond.
Selectievakje		Bij het aanklikken van zo'n vakje (check box) wordt het van een vinkje voorzien. Dit houdt in dat de bijbehorende optie wordt geactiveerd (betekenis: 'Ja'). Een leeg vakje betekent dat de status gelijk is aan 'Nee'.
Ringveld		Bij een reeks opeenvolgende waarden kunt u van zo'n veld (spin box) gebruik maken. U kunt de gewenste waarde selecteren door op ▲ (hoger) of ▼ (lager) te klikken, of door deze waarde rechtstreeks in het erbijbehorende veld in te toetsen.

Keuzerondjes

Deze rondjes (radio buttons) komt u alleen tegen bij aan elkaar gerelateerde opties, die vaak ook nog in een groepsvak (= group box) of op één regel worden geplaatst. U kunt slechts één van deze opties uit zo'n vak of regel selecteren. Dit betekent dat de keuze voor één optie tegelijkertijd ook de uitsluiting van de andere opties inhoudt.

Om bijvoorbeeld de autorisatie van de geselecteerde gebruiker voor diverse bestanden te regelen, moet bij elk van deze bestanden één van de keuzerondjes 'Nieuwe', 'Verifiëren' of 'Overschrijven' worden geselecteerd.

Vorige records

Als niet alle records in een tabel kunnen worden opgenomen, kunt u middels deze knop een set regels met de vorige records (bv. componenten, factuurnummers, bestanden) op het scherm halen. U kunt daarvoor ook op de knop <Page Up> drukken.

Volgende records

Als niet alle records in een tabel kunnen worden opgenomen, kunt u middels deze knop een set regels met de volgende records (bv. componenten, factuurnummers, bestanden) op het scherm halen. U kunt daarvoor ook op de knop <Page Down> drukken.

Notities/
Memo

Met deze knop kunt u vanuit een functiescherm een notitiepagina oproepen, vooropgesteld dat voor het desbetreffende record al een notitie is gedefinieerd.

Bij de meeste velden/rubrieken van de IBS-applicaties kunt u met een klik op de rechtermuisknop een functielijst openen waarin een aantal functies is opgenomen. Met deze functies kunt u diverse bewerkingen op de in de rubrieken/velden vermelde data, waarden of omschrijvingen uitvoeren.

Kalenderfunctie

Bij een groot aantal datumvelden (of: datumrubrieken) komt u o.a. de functie 'Kalender' tegen. Deze functie stelt u in staat de gewenste datum voor een veld te selecteren. Hiervoor moet u de volgende procedure uitvoeren:

1. Klik met de linkermuisknop op de functie 'Kalender' opdat het pop-upvenster 'Kalender' verschijnt.
2. Selecteer de door u gewenste datum door er eenmaal op te klikken (de datum wordt dan in rode letters tegen een donkergrijze achtergrond weergegeven).

U kunt twee ringvelden en één uitklaplijst gebruiken voor achtereenvolgens de selectie van de datum, de maand en het jaar. Bij het selecteren van de maand kunt u op de knop ▼ klikken, opdat er een vervolgkeuzelijst met maanden verschijnt waaruit u de gewenste maand m.b.v. de schuifbalk kunt selecteren. Dit doet u door eenmalig op deze maand te klikken, waarna deze in het venster wordt afgebeeld. Indien u de datum van vandaag wilt selecteren, dan kunt u ook volstaan met het klikken op de knop 'Vandaag'.

3. Klik op de knop 'OK' opdat de gemarkeerde datum in het datumveld wordt geplaatst.

Rekenmachinefunctie

Bij een groot aantal bedragsvelden (of: bedragsrubrieken) komt u o.a. de functie 'Calculator' tegen. Deze functie stelt u in staat een berekening met het in het veld weergegeven bedrag uit te voeren. Hiervoor moet u de volgende procedure aanhouden:

1. Klik met de linkermuisknop op de functie 'Rekenmachine' opdat het pop-upvenster 'Rekenmachine' verschijnt. Het eventuele in het bedragsveld gespecificeerde bedrag wordt op het weergavevenster afgebeeld.
2. Maak de gewenste berekening.
3. Klik op de knop 'OK' nadat u de berekening heeft voltooid. De berekende waarde die op het weergavevenster wordt afgebeeld, wordt in het desbetreffende bedragsveld teruggezet.

Houd bij het maken van de berekening rekening met het aantal decimalen waarmee het bedrag in het desbetreffende veld van uw IBS-applicatie moet worden weergegeven. Bijvoorbeeld, de waarde 27500 op de calculator correspondeert met het bedrag € 275,00 in een bedragsveld incl. 2 decimalen en met € 2,75 in een bedragsveld incl. 4 decimalen.

Verplaatsfunctie

Bij vrijwel alle velden/rubrieken kunt u de functies 'Kopiëren', 'Plakken' en 'Knippen' selecteren om daarmee een tekst, code, omschrijving, etc. uit één veld/rubriek naar een ander(e) veld/rubriek op hetzelfde of een ander scherm te verplaatsen of te kopiëren. Hiervoor moet u de volgende procedure uitvoeren:

1. Selecteer in een veld/rubriek de tekst die u wilt verplaatsen of kopiëren. Hiervoor moet u met de muisaanwijzer de te verplaatsen of kopiëren tekst markeren. De gemarkeerde, witte tekst krijgt dan een donkerblauwe achtergrond. Indien u slechts één woord uit een omschrijving wilt verplaatsen of kopiëren, dan kunt u op het desbetreffende woord dubbelklikken.
2. Klik op de rechtermuisknop en selecteer in de lijst de functie 'Knippen' om de gemarkeerde tekst te verplaatsen (of: Druk op de toetscombinatie <Ctrl+X> of <Shift+Delete>), of
Klik op de rechtermuisknop en selecteer in de lijst de functie 'Kopiëren' om de gemarkeerde tekst te kopiëren (of: Druk op de toetscombinatie <Ctrl+C> of <Ctrl+Insert>).
3. Plaats de cursor op het veld (of: de rubriek) waar u deze gemarkeerde tekst wilt invoegen. Indien dit veld (of: deze rubriek) zich op een ander functiescherm bevindt, dan moet u eerst dit scherm opstarten.
4. Klik hierin op de rechtermuisknop en selecteer in de lijst de functie 'Plakken' om de tekst naar de nieuwe positie over te brengen (of: Druk op de toetscombinatie <Ctrl+V> of <Shift+Insert>).

Kaderselectie

Er is nog een snellere methode om de geselecteerde tekst vanuit één veld naar een ander veld te verplaatsen. Deze methode kunt u ook toepassen, wanneer u de tekst van een heel scherm of een deel daarvan naar bijvoorbeeld een leeg bestand in een tekstverwerkingspakket wilt overhalen. Bij deze vorm van selectie moet u eerst de te kopiëren tekst markeren. Hiervoor moet u met de muis als het ware een rechthoek om deze tekst tekenen. De bijbehorende procedure is als volgt:

1. Klik met de muis op de positie van het scherm of veld waar volgens u de linkerbovenhoek van de rechthoek moet komen.
2. Sleep daarna de muis naar de rechteronderhoek van deze rechthoek, waarbij de door u geschetste rechthoek m.b.v. een ononderbroken dunne zwarte lijn wordt aangegeven. Onderwijl moet u de linkermuisknop ingedrukt houden.
3. Laat de muisknop los, nadat u de rechthoek heeft voltooid. De rechthoek verdwijnt, terwijl de tekst - binnen de vier zijden van deze rechthoek - naar het klembord wordt weggeschreven, klaar om naar een willekeurig veld, scherm of bestand van de door u gebruikte applicatie te worden overgehaald.
4. Activeer deze applicatie en plaats de cursor op het gewenste veld, scherm of de gewenste positie in een bestand.
5. Klik op de toetscombinatie <Ctrl+V> opdat de door u gemarkeerde tekst op de nieuwe positie wordt ingevoegd.

Extra functionaliteit

Als u met de rechtermuisknop op een willekeurige positie van een functiescherm klikt, verschijnt er - op de positie van de cursor - een pop-upmenu waarop (naast de op de functie balk vermelde functies) de volgende functies voorkomen:

- Help
- [Print panel](#)
Bij selectie verschijnt het dialoogvenster 'Afdrukken' waarop u een aantal printgegevens kunt opgeven alvorens het actuele scherm af te drukken.
- [Applicatie informatie](#)
Bij selectie verschijnt er een venster waarop naast de adresgegevens van IBS, in elk geval ook de volgende gegevens worden getoond:
 - het runtime versienummer van de user interface;
 - een knop met het IBS-logo waarmee u zich middels een eenmalige klik rechtstreeks toegang tot de IBS homepage kunt verschaffen.

Algemene knoppen

Onderaan het functieschermbereik treft u nog een aantal knoppen aan. Deze worden alleen getoond, als ze op het desbetreffende scherm kunnen worden gebruikt.

Knop	Toets	Omschrijving
OK	Enter	Met deze knop kunt u: <ul style="list-style-type: none"> • een functieschermbereik afsluiten waarna de ingevoerde of gewijzigde gegevens worden opgeslagen. • tussentijds controleren of alle verplichte velden zijn gevuld. Indien u niet bij alle verplichte velden een waarde heeft opgegeven, dan verschijnt er onderaan een melding die u erop attendeert de ontbrekende informatie alsnog te verstrekken.
Annuleren	F12	Met deze knop kunt u vanaf een functieschermbereik één scherm teruggaan waarbij de laatste bewerkingen ongedaan worden gemaakt.
Afsluiten	F3	Met deze knop kunt u vanuit een functieschermbereik naar het bijbehorende menuscherm teruggaan zonder dat daarbij de nieuw ingevoerde gegevens worden opgeslagen.

Statusbalk

Op deze balk (onder aan het scherm) bevinden zich enkele knoppen waarmee een aantal functies kan worden opgestart:

Favorieten

Externe koppelingen

Persoonlijke instellingen

Help

Indien u één of meer meldingen heeft ontvangen, wordt dit middels een icoon - in de vorm van een tekstwolkje - op deze balk kenbaar gemaakt.

Favorieten

Middels deze knop zullen de door u gecreëerde favorieten (= andere menuopties) op het panel 'Favorieten' zichtbaar worden gemaakt. Door op zo'n favoriet te klikken, kunt u op snelle en eenvoudige wijze vanuit de ene naar de andere menuoptie overschakelen. U kunt bijvoorbeeld de salarisstroom van een medewerker bekijken, terwijl u mutaties van een andere medewerker uitvoert. Met een klik op de knop 'Annuleren' verdwijnt dit panel met de daarop vermelde favorieten van het functiescherm.

Net als bij het gebruik van Internet kunt u op dit panel uw eigen favoriete menuopties (max. 16) opgeven. Deze opgave gaat met behulp van *snelkoppelingen*. Om een snelkoppeling naar een andere veelgebruikte menuoptie te creëren, moet u zich aan de volgende procedure houden:

1. Ga naar het menuscherm waarop de desbetreffende menuoptie voorkomt.
2. Klik met de rechtermuisknop op de gewenste menuoptie opdat bij de muisaanwijzer de knop 'Aanmaken favoriet' (of: 'Toevoegen aan Favorieten') wordt weergegeven.
3. Klik nu met de linkermuisknop op deze knop opdat het venster 'Opgave favoriet' (of: 'Favoriet toevoegen') wordt afgebeeld. Standaard wordt de 'Naam nieuwe sneltoets' (of: 'Naam van nieuwe favoriet') met de door u geselecteerde menuoptie gevuld.
4. Toets eventueel een andere naam in en klik op de knop 'OK' opdat de koppeling wordt aangemaakt. Hierna wordt de desbetreffende menuoptie op het favorietenpanel geplaatst.

Omdat de omschrijving van een favoriet uit maximaal 25 posities kan bestaan, is het raadzaam de omschrijving van de menuoptie aan te passen.

U kunt een favoriet activeren door in het favorietenpanel op de gewenste menuoptie te klikken. Voordat de favoriete menuoptie wordt opgestart, moet u - bij enkele IBS-applicaties - eerst altijd het bedrijfsnummer opgeven.

Voor het verwijderen van een favoriet moet u met de rechtermuisknop op een favoriete menuoptie in het functiepanel en daarna met de linkermuisknop op de knop 'Verwijder favoriet' (of: 'Verwijderen uit Favorieten') klikken.

Externe koppelingen

Middels deze knop (in de vorm van 2 trapsgewijs gerangschikte mappen) verschijnt er een panel waarin snelkoppelingen naar andere, vooral Windows-applicaties zijn opgenomen. De meeste snelkoppelingen worden door IBS standaard meegeleverd; bij een aantal knoppen kunt u - in het bestand 'Defaults.ini' bij [ClientAppButtons] - zelf nog snelkoppelingen naar door u veelgebruikte applicaties maken.

Voor snelkoppelingen naar achtereenvolgens een tekstverwerkings-, spreadsheet- en rekenmachineprogramma zijn bijvoorbeeld de volgende gegevens vastgelegd:

AppButtonIcon0	"linktoword.jpg"
AppButtonAction0	"winword"
AppButtonHoverhelp0	"Word"
AppButtonIcon1	"linktoexcel.jpg"
AppButtonAction1	"excel.exe"
AppButtonHoverhelp1	"Excel"
AppButtonIcon12	"linktocalc.jpg"
AppButtonAction12	"calc.exe"
AppButtonHoverhelp12	"Rekenmachine"

Nadat u een programma via het panel 'Snelkoppelingen' heeft opgestart, moet u in dit panel wel eerst op de knop 'Annuleren' klikken om de werkzaamheden in uw IBS-applicatie te kunnen vervolgen. In de volgende tabel wordt een overzicht van de standaard op dit panel voorkomende snelkoppelingen gegeven.

Houdt u er overigens rekening mee dat NIET alle snelkoppelingen ook op elk workstation actief zullen zijn. Dit hangt onder meer van de geïnstalleerde applicaties op uw systeem af.

Knop	Icoon	Omschrijving
Word		Hiermee start u een tekstverwerkingsprogramma waarmee tekstdocumenten kunnen worden geschreven, bewerkt en afgedrukt.
Excel		Hiermee start u een spreadsheetprogramma waarmee u op eenvoudige wijze overzichten, lijsten en automatische berekeningen kunt maken. Het is mogelijk snel en adequaat veel gegevens te laten doorrekenen, mits de formules correct zijn ingevoerd.
Access		Hiermee start u een databaseprogramma waarmee gegevens op een gebruikersvriendelijke en objectgestuurde manier kunnen worden beheerd.

IBS applicatie info

Powerpoint

Hiermee start u een grafisch presentatieprogramma waarmee presentaties, grafieken en afbeeldingen kunnen worden gemaakt.

Outlook

Hiermee start u een informatiemanagement programma waarin email kan worden verstuurd/ontvangen en waarmee een adressenbestand en een elektronische agenda kan worden bijgehouden. Daarnaast wordt het o.a. ook gebruikt om contactpersonen en taken te coördineren.

Publisher

Hiermee start u een desktop publishing programma waarmee op basis van wizards publicaties en producten als een wenskaart, nieuwsbrief of uitnodiging kunnen worden vervaardigd. Bovendien kunnen er complexe pagina's mee worden opgemaakt, waarbij tekst en afbeelding tot één geheel worden samengevoegd.

Infopath

Hiermee start u een beheersapplicatie waarmee gebruikers op efficiënte wijze de benodigde gegevens kunnen verzamelen met behulp van zelf gecreëerde formulieren. De verzamelde informatie kan gemakkelijk in de hele organisatie worden hergebruikt omdat deze applicatie de XML-standaard ondersteunt. Hierdoor kunnen de gebruikers informatie in hun organisaties delen.

E-mail

Hiermee start u een communicatieprogramma waarmee op zeer snelle wijze een bericht kan worden aangemaakt en aan (een) andere gebruiker(s) kan worden verzonden.

Adresboek

Hiermee start u een Windows-programma waarmee emailadressen van kennissen en relaties op overzichtelijke wijze in een lijst kunnen worden geplaatst. Bij het schrijven van een emailbericht kan in het adresvak 'Aan:' de naam van de geadresseerde worden getypt (bv. Stefan i.p.v. stefan.de.geus@hetnet.nl). Bij het verzenden van het bericht zorgt het programma 'Outlook' er dan voor dat het juiste emailadres wordt gebruikt.

Naast emailadressen kunt u met dit programma ook o.a. de NAW-gegevens van uw kennissen en relaties, hun (mobiele) telefoon- en faxnummers, de naam van hun partner, kinderen en verjaardagen

vastleggen.

IBS website

Hiermee komt u op de website van IBS waarop u o.a. alle IBS-evenementen en informatie over financiële en HRM-oplossingen kunt terugvinden.

Alarmklok

Hiermee start u een programma waarmee de tijd kan worden ingesteld. Er verschijnt een boodschap als de tijd is verstreken.

Verkenner

Hiermee komt u op het Windows Verkenner scherm waarop u o.a. een door u gezocht bestand kunt traceren, verplaatsen, bekijken of openen.

Kladblok

Hiermee start u een programma waarmee allerlei eenvoudige tekstbestanden (zonder gecompliceerde lay-out) kunnen worden geschreven.

Rekenmachine

Hiermee start u een calculatorprogramma waarmee allerlei berekeningen kunnen worden uitgevoerd en waarden naar een ander talstelsel kunnen worden geconverteerd.

Persoonlijke instellingen

Op dit venster kunt u aangeven op welke wijze u het scherm wilt tonen en de taal & downloadfolder (en eventueel een alternatieve folder) wilt definiëren.

- **Kleurenschema**
Hier kunt u aangeven hoe de panels eruit moeten zien. Het standaardschema is 'IBS'. Bij selectie van het schema 'Classic' krijgt u het kleurenschema van de klassieke Easy @ccess te zien.
- **Lettertype koptekst (bij o.a. FIS2000 en EMIS)**
Hier kunt u de titel van het menu aan een andere lettergrootte (standaard: Verdana 14) koppelen.
- **Taal**
Hierin kunt u de taal voor de panels selecteren. Bij de meeste IBS-applicaties waaronder EMIS is dit het Nederlands. Bij FIS2000 en FMS kunnen nog andere talen (Frans, Duits, Engels) worden geselecteerd. Na 'OK' worden dan de panels in de hier geselecteerde taal weergegeven.
Indien u met een Engelstalige OS400 werkt, moet hier 'English' worden geselecteerd. Hierdoor zullen Engelstalige teksten op de iSeries worden herkend.
- **Toon optienummers in menu (bij o.a. FIS2000 en EMIS)**
Als u dit vakje aankruist, wordt voor elke menuoptie op het scherm het bijbehorende menuoptienummer geplaatst. Onder de menuopties op het scherm treft u het zoekveld 'Optie' aan. Hierin kunt u het nummer van de gewenste menuoptie (van uw individuele menu) opgeven dat na een klik op OK of Enter zal worden opgestart.
- **Toon index in menu (bij o.a. FIS2000 en EMIS)**
Als u dit vakje aankruist, dan wordt er aan de linkerzijde van het menuscherm een lijst met de diverse zoekgegevens van de desbetreffende applicatie afgebeeld. U kunt dan direct - middels een klik op het corresponderende zoekgegeven - naar het door u gewenste menu gaan.
- **Geen schuifbalk in recordlijsten gebruiken (bij o.a. FIS2000 en EMIS)**
Middels een vinkje bij deze instelling geeft u aan dat u geen gebruik van de standaard schuifbalken wilt maken. Dit zult u vooral doen wanneer uw PC over te weinig geheugen beschikt. Het gebruik van schuifbalken i.p.v. de <Page Up> en <Page Down> knoppen is immers alleen mogelijk, indien uw PC voldoende geheugen heeft.
- **Exporteer eigenschappen**
Onder dit kopje kunt u (afhankelijk van de functie) een aantal opties markeren waardoor gegevens vanuit IBS-applicaties naar andere toepassingen kunnen worden geëxporteerd.
 - Middels een vinkje bij 'Verwissel punten en komma's in numerieke gegevens' worden bij het exporteren de bedragen en aantallen naar de Anglo-Amerikaanse notatiewijze omgezet (bv. 1.249,50 > 1,249.50).
 - Middels een vinkje bij 'Verwissel dag en maand van datumgegevens' wordt bij het exporteren van datums de Amerikaanse datumnotatie genomen (bv. 28-09-2004 > 09-28-2004).
 - Middels een vinkje bij 'Tab-gescheiden kolommen' worden de recordgegevens uit een IBS-applicatie bij het exporteren naar bijvoorbeeld MS-Word in afzonderlijke kolommen geplaatst. Deze gegevens worden namelijk in

kolomvorm geëxporteerd, d.w.z. dat tussen de gegevens op een functiescherm in elke IBS-applicatie zogenaamde tabs worden geplaatst. Bij het exporteren naar MS-Excel komen de recordgegevens sowieso in afzonderlijke cellen terecht.

Voor het inrichten van de standaardinstellingen voor RTF-bestanden moet u op de knop Voorkeursinstellingen RTF-export klikken.

- **Favorietenpanel**

Hier kunt u aangeven of u de door u gecreëerde favorieten (= selectie van menuopties) op een groot dan wel klein panel afgebeeld wilt hebben.

- **Downloadfolder (alleen in EMIS)**

Hier kunt u de foldernaam opgeven die als downloadfolder kan worden gebruikt (in principe is dit de gebruikersnaam). Als u een alternatieve folder wenst te gebruiken, moet u het bijbehorende vakje aanklikken en een andere foldernaam opgeven.

Middels een downloadfolder kunt u de op de iSeries gegenereerde documenten/bestanden voor een PC-omgeving bruikbaar maken. Van deze documenten/bestanden worden kopieën gemaakt, die in een folder worden geplaatst (op de iSeries). Deze documenten/bestanden kunnen vervolgens vanuit deze folder worden opgehaald om naar een PC-omgeving (of: netwerkomgeving) te worden gekopieerd.

Om de downloadfolder te kunnen gebruiken, moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan:

- De netwerkverbinding moet zijn ingericht.
- De folder moet op de iSeries voorkomen waarbij de naam uit max. 8 alfanumerieke posities (waarvan de eerste een letter moet zijn) bestaat, eventueel gevolgd door een . (punt) en nog eens 3 tekens.
- De medewerker moet voor deze folder zijn geautoriseerd (systeembeheerder).
- De toegang tot deze folder vanaf de PC moet zijn geregeld.

Bij menuopties waarbij naar een folder wordt geschreven, moet u de downloadfolder opgeven.

- **Gebruik voorgedefinieerde sneltoetsen**

Middels een vinkje geeft u aan dat voor enkele iSeries-toetsen de equivalente toetsen/toetscombinaties op de PC moeten worden geactiveerd. U kunt deze iSeries toetsen niet bij de toetsenbordinstellingen aan andere PC-toetsen koppelen.

iSeries	PC	Toelichting
Dupliceer	Shift+Insert	Hiermee kunt u de bij de vorige mutatie ingevoerde rubriekswaarden naar de rubrieken van de nieuwe mutatie overhalen.
Systeemopdracht	Shift+Esc	Hiermee kunt u diverse sessies openen en systeemtaken opstarten, bv. 'Joblog'.
Attentie	Esc	Hiermee kunt u tussen diverse groepstaken omschakelen.

- Toon Quick Start bij menu
Middels een vinkje activeert u bij het opstarten van FMS een venster waarin een korte uiteenzetting over het gebruik van Easy @ccess wordt gegeven.

Bij gebruik van de knop 'Standaardwaarden' worden de door IBS ingestelde uitgangswaarden genomen en de op dit venster door u gemaakte keuzes ongedaan gemaakt.

Inrichten downloadfolder - custom.ini

Dit bestand moet zelf worden aangemaakt. Hiervoor kunt u een kopie van 'defaults.ini' maken en deze in 'custom.ini' hernoemen. Vervolgens kunt u in dit gekopieerde bestand de benodigde wijzigingen aanbrengen.

[Custom]

UseClientIP	1	Gebruik IP-adres voor genereren exportbestandsnamen.
UseDownloadFolder	1	Sta gebruik van downloadfolders toe.
ServerSharedFolders	t:\	Logisch pad naar de map op het iSeries 400 systeem.

[ExportPaden]

WindowsClient	C:\PROGRAM FILES\APACHE GROUP\APACHE2\HTDOCS\TEMP\	Pad naar tijdelijke bestanden (voor de J Walk Windows Client).
Server	C:\PROGRAM FILES\APACHE GROUP\APACHE2\HTDOCS\TEMP\	Pad naar tijdelijke bestanden (voor de J Walk Server).
JavaClient	\TEMP\	Relatief (sub)pad naar tijdelijke bestanden (voor de webbrowser).

Voor de ServerSharedFolders moet een logische drive worden gedefinieerd die naar de gedeelde map verwijst.

1. Selecteer in de Windows Verkenner het menu 'Extra'.
2. Kies 'Netwerkverbinding maken'.
3. Kies een logische drive en geef het netwerkpad aan, bv. \\Lpfred\QDLS.

Voorkeursinstellingen RTF-export

Afdrukbestanden kunnen onder bepaalde voorwaarden als RTF-bestanden worden gegenereerd. De standaardinstellingen voor deze bestanden kunnen hier worden ingericht. Deze RTF-bestanden kunnen door een groot aantal tekstverwerkers worden gelezen en bewerkt.

Om RTF-bestanden te kunnen genereren, moet u vanaf de functiebalk op de knop 'Overzichten' klikken (vanaf elk willekeurig menuscherm). Nadat u op het scherm 'Werken met alle spoolbestanden' via de rechtermuisknop de optie 'Export naar RTF-bestand' heeft geselecteerd, wordt de tekstverwerker met het door u geselecteerde afdrukbestand opgestart.

Het aantal posities van het afdrukbestand is bepalend voor het formaat (staand of liggend) en de lettergrootte.

- Als het aantal posities van het afdrukbestand kleiner is dan het aantal posities opgegeven bij 'Vanaf kolombreedte' (zie vak 'Naar liggend'), wordt het afdrukbestand als een 'staand' (= portrait) document weggeschreven. U kunt hierbij het lettertype opgeven dat in het hele document - onafhankelijk van de breedte - wordt toegepast.
- Als het aantal posities in het afdrukbestand groter is dan het aantal posities opgegeven bij 'Vanaf kolombreedte', dan wordt het bestand als een 'liggend' (= landscape) document met de door u ingestelde lettergrootte aangemaakt.
Bij een nog breder overzicht passen niet alle tekens meer op het overzicht, en moet een andere (kleinere) lettergrootte worden opgegeven. Deze afwijkende lettergrootte (rubriek 'Andere lettergrootte') geldt vanaf het aantal posities opgegeven bij 'vanaf kolombreedte' achter de desbetreffende rubriek.

Bij een wijziging in de opmaak kunt u eventueel zelf het lettertype, de lettergrootte en het aantal posities vanaf wijzigen. De marges van de RTF-bestanden kunt u middels ringvelden instellen.

Bij gebruik van de knop 'Standaardwaarden' worden de door IBS ingestelde uitgangswaarden genomen en de op dit venster door u gemaakte keuzes ongedaan gemaakt. Door op de knop 'Toepassen' te klikken, worden de op dit venster geselecteerde waarden gebruikt.

Download bestanden

Op dit venster kunt u de geselecteerde bestanden vanuit een folder naar een opgegeven folder op de PC overhalen. Deze zijn van tevoren middels een downloadfolder voor een PC-omgeving bruikbaar gemaakt.

Help

In IBS-applicaties als EMIS worden helpteksten op schermniveau aangeleverd.

- Als u informatie over een scherm wilt hebben, moet u met de rechtermuisknop op een willekeurige positie in dat scherm klikken (ook kunt u op de toetscombinatie <Ctrl-Shift-F> klikken). Op het pop-upvenster dat dan verschijnt, dient u de optie 'Help' te selecteren. Er verschijnt dan een helpvenster met o.a. algemene informatie over dit scherm, verwijzingen naar de hierop voorkomende rubrieken en eventuele eraan gerelateerde functies. Deze verwijzingen worden onderstreept en in een lichtblauwe kleur aangegeven. Over deze rubrieken en functies kunt u ook weer informatie krijgen door er met de muis eenmaal op te klikken.

Om van hieruit informatie over een proces, rubriek, etc. van een andere (menuoptie uit de) applicatie te krijgen, moet u op de link naar *Inhoudsopgave* (linksbovenaan) klikken. U activeert dan een helpvenster waarin, naast de opgevraagde helpinformatie over het scherm (rechts), u aan de linkerzijde onder 'Inhoud' een overzicht van alle IBS-applicaties (alle in de vorm van een boek) aantreft. Door op zo'n boek te klikken, verschijnt er - ook in boekvorm - een overzicht van alle tot de geselecteerde applicatie behorende modules. In de boeken van de diverse modules kunt u op eenvoudige wijze de door u gezochte informatie terugvinden.

Van alle op dit venster gelijste applicaties (bv. EMIS, TMS, ZVS) en de gebruikersinterface Easy @ccess ([IBS applicatie info](#)) zijn *PDF-documenten* aanwezig. De informatie uit deze naslagwerken kunt u met een klik op de corresponderende link op het beeldscherm halen.

Deze handleiding bevat niet alleen algemene informatie over de werking van de nieuwe gebruikersinterface (Easy @ccess), maar ook over afwijkende verwerkingsgegevens, job control functies (Taakbesturing) en de menusamenstelling voor een gebruiker(sgroep) (Menu).

- Als u meer gedetailleerde informatie over EMIS of over de gebruikersinterface Easy @ccess wilt hebben, moet u vanaf een menuscherm op de knop 'Help' (in de vorm van 2 boeken) klikken. Er wordt dan een helpvenster geopend waarin u aan de linkerzijde een overzicht van alle IBS-applicaties (alle in de vorm van een boek) aantreft. Door op zo'n boek te klikken, verschijnt er - ook in boekvorm - een overzicht van alle tot de geselecteerde applicatie behorende modules. In de boeken van de diverse modules kunt u informatie over specifieke functies en processen in EMIS terugvinden.

Van alle op dit venster gelijste applicaties (bv. EMIS, TMS, ZVS) en de gebruikersinterface Easy @ccess ([IBS applicatie info](#)) zijn *PDF-documenten* aanwezig. De informatie uit deze naslagwerken kunt u met een klik op de corresponderende link op het beeldscherm halen.

Deze handleiding bevat niet alleen algemene informatie over de werking van de nieuwe gebruikersinterface (Easy @ccess), maar ook over afwijkende verwerkingsgegevens, job control functies (Taakbesturing) en de menusamenstelling voor een gebruiker(sgroep) (Menu).

In IBS-applicaties als FMS worden helpteksten op scherm- en veldniveau aangeleverd.

- Als u informatie over een veld wilt hebben, moet u de cursor in het desbetreffende veld plaatsen en op de knop 'Help' (in de vorm van 2 boeken) klikken. U kunt i.p.v. deze knop ook van <F1> gebruik maken. Er verschijnt dan een helpvenster met informatie over het veld. Als er geen specifieke help voor het veld aanwezig is, verschijnt er een helpvenster met informatie over het hele scherm.

- Als u informatie over een functiescherm wilt hebben, moet u met de rechtermuisknop op een willekeurige positie in dat scherm klikken (ook kunt u op de toetscombinatie <Ctrl-Shift-F> klikken). Op het pop-upvenster dat dan verschijnt, dient u de optie 'Help' te selecteren. Er verschijnt dan een helpvenster met informatie over het scherm.

Om van hieruit gedetailleerde informatie over FMS of over de gebruikersinterface Easy @ccess (IBS applicatie info) krijgen, moet u op de link naar *Inhoudsopgave* (linksbovenaan) klikken. Het venster 'Inleiding' wordt dan opgestart waarop u o.a. relevante *PDF-documenten* zult aantreffen. De informatie uit deze naslagwerken kunt u met een klik op de corresponderende link op het beeldscherm halen.

- Als u meer gedetailleerde informatie over FMS of over de gebruikersinterface Easy @ccess (IBS applicatie info) wilt hebben, moet u vanaf een menuscherm op de knop 'Help' (in de vorm van 2 boeken) klikken. U komt dan op een venster waarop u relevante *PDF-documenten* zult aantreffen. De informatie uit deze naslagwerken kunt u met een klik op de corresponderende link op het beeldscherm halen.

Inrichting Internet Explorer

Easy @ccess met Windows XP SP2

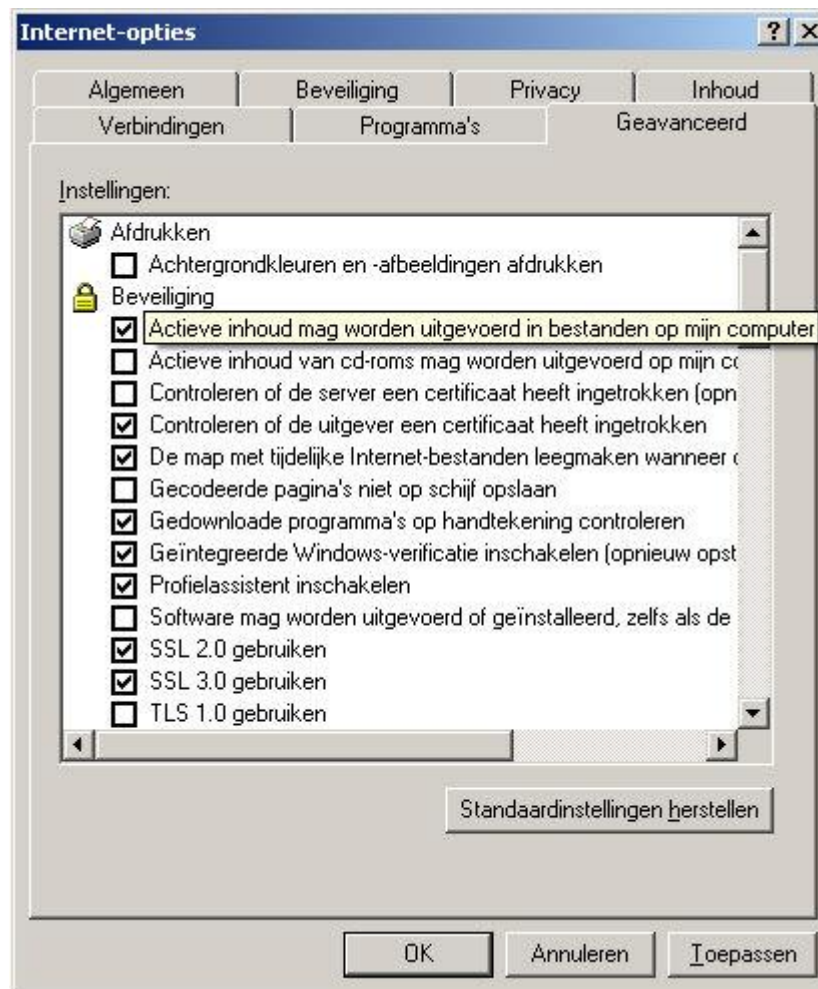
Bij het gebruik van Seagull Java en Windows Clients en/of Servers op een Windows XP platform met SP2 (Servicepack 2), constateert Seagull dat de Windows Security het Seagull-netwerkverkeer aanvankelijk kan blokkeren. Als dit zich voordoet, dan verschijnt de volgende melding:

U dient de optie 'Blokking Opheffen' (Engels 'Unblock') te selecteren zodat het product van Seagull opnieuw verbinding kan maken. Houd er rekening mee dat Windows Security meerdere malen met deze melding kan komen, afhankelijk onder meer van het aantal afgenomen licenties.

Online Help met Windows XP SP2

Bij het gebruik van online help op een Windows XP platform met SP2 (Servicepack 2), verschijnt er een beveiligingswaarschuwing. U kunt deze waarschuwing uitzetten door in Internet Explorer naar het tabblad 'Geavanceerd' van de 'Internet-opties' te gaan (te benaderen via het menu 'Extra'), en bij 'Actieve inhoud mag worden uitgevoerd in bestanden op mijn computer' onder 'Beveiliging' een vinkje te plaatsen.

Taak besturing

Afwijkende Verwerkings- en Afdrukgegevens

Middels de menuoptie 'Onderhoud afwijkende verwerkingsgegevens' kunt u gegevens onderhouden die resulteren in het besturen van de verdere verwerking van een, door een gebruiker opgeroepen, menuoptie. Dit zijn dan menuopties waarbij geen verdere interactie met het beeldscherm plaatsvindt, zoals bij het vervaardigen van overzichten.

U kunt de gegevens onderhouden op verschillende niveaus, te weten:

1. algemene standaard
2. menuoptie
3. menuoptie / overzicht
4. gebruiker
5. gebruiker / menuoptie
6. gebruiker / menuoptie / overzicht

U hoeft uitsluitend de afwijkende gegevens op een willekeurig niveau op te geven. Tijdens het uitvoeren van een menuoptie worden de gegevens van de verschillende niveaus verzameld. Gegevens die bij de verwerking nog blanco zijn en ook niet door de gebruiker worden ingevuld, worden uit de desbetreffende systeemobjecten gehaald.

Opties

Bij de te onderhouden gegevens wordt onderscheid gemaakt tussen standaardwaarden, verwerkingsgegevens en afdrukgegevens.

- Standaardwaarden. Deze gelden indien er geen afwijkingen voor een optie/gebruiker/overzicht zijn opgegeven.
- Verwerkingsgegevens. Hierbij gaat het om:
 - de verwerkingswijze, batch of interactief
 - bij batchkeuze: de naam van een afwijkende takenwachtrij (JOBQ)
 - bij batchkeuze: de naam van een afwijkende taakbeschrijving (JOBID)
 - de code voor de afdrukbesturing, waarmee wordt aangegeven of de gebruiker al dan niet in staat wordt gesteld de afdrukkenmerken te bekijken cq. te wijzigen.
- Afdrukgegevens. Hierbij gaat het om:
 - de naam van een afwijkend afdrukbestand (PRTF)
 - de naam van een afwijkende uitvoerwachtrij (OUTQ)
 - de code voor het al dan niet vasthouden van de uitvoer (HOLD)
 - het aantal exemplaren van het desbetreffende rapport

Algemeen

Het is mogelijk per rubriek (m.u.v. uitvoerbesturing) door middel van een besturingscode de gebruiker te machtigen de opgegeven waarden te bekijken, en eventueel te wijzigen dan wel deze mogelijkheden uit te sluiten, waardoor de gebruiker op het desbetreffende opvraag scherm de mogelijkheid heeft de vervolgpprocedure m.b.t. de verwerkings- en afdrukgegevens te beïnvloeden.

Standaardwaarden

Na selectie van deze optie, verschijnt het scherm FVA03002. Dit scherm geeft de situatie weer waarbij er nog geen eigen standaardwaarden zijn opgegeven. De invoerrubrieken zijn dan met interne standaardwaarden gevuld.

Bij het opstarten van een willekeurige verwerkingsfunctie resulteert deze standaardinvulling in de aanbieding van het scherm FVACTL01 - Afwijkende Verwerkingsgegevens. Op dit scherm kunt u dan nog de verwerkingswijze (batch/interactief) aanpassen.

Op het scherm FVA03002 met de standaardwaarden kunnen de volgende gegevens worden gevuld:

- Verwerkingswijze

Hier wordt aangegeven of de taak interactief of via de batch moet worden verwerkt:

- Via batch waarbij eventueel de takenwachtrij en de taakbeschrijving kunnen worden opgegeven.
- Interactief waarbij het beeldscherm gedurende de rest van de verwerking geblokkeerd blijft; deze wijze van verwerken vertraagt de andere interactieve gebruikers en dient daarom zo weinig mogelijk te worden gebruikt.

- Takenwachtrij (Job queue)

Indien een batchtaak via een afwijkende takenwachtrij moet worden verwerkt, kan dit hier worden opgegeven. De takenwachtrij wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van de takenwachtrij.

- Taakbeschrijving (Job description)

Indien bij de uitvoering van een batchtaak gebruik van een afwijkende taakbeschrijving wordt gemaakt, kan dit hier worden opgegeven.

De taakbeschrijving wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van de taakbeschrijving.

- Uitvoerbesturing

Middels deze code kan de gebruiker op uitvoeringstijd de mogelijkheid worden geboden de aanwezige afdrukgegevens te raadplegen cq. te wijzigen. Hiervoor moet op de functieknoop 'Afdrukbestanden' worden geklikt waarna er een scherm met afdrukgegevens verschijnt.

- Afbeelden afdrukgegevens is toegestaan
- Afbeelden afdrukgegevens is niet toegestaan

- Afdrukbestand (Printer file)

Indien van een afwijkend afdrukbestand gebruik wordt gemaakt, kan dit hier worden opgegeven. Alle hierin voorkomende parameters kunnen met specifieke bedrijfseigen gegevens worden gevuld. Aan de gegevens opgegeven bij dit afwijkende afdrukbestand wordt bij de verwerking voorrang gegeven.

De gegevens opgegeven bij de hiernagenoemde parameters overrulen bij de verwerking die van het afwijkende en reguliere afdrukbestand.

Het afdrukbestand wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van het afdrukbestand.

Als een afdrukbestand wordt gevonden met dezelfde naam als de overzichtsnaam, dan wordt deze naam i.p.v. het hier opgegeven afdrukbestand als afdrukbestand gebruikt.

- Uitvoerwachtrij (Output queue)

Indien van een afwijkende uitvoerwachtrij gebruik wordt gemaakt, kan dit hier worden opgegeven. De uitvoerwachtrij wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van de uitvoerwachtrij.

- Uitvoer vasthouden

Hier kan worden opgegeven of overzichten al dan niet voor het afdrukken vastgehouden dienen te worden:

- Uitvoer vasthouden
- Uitvoer niet vasthouden

- Aantal exemplaren

Hier kan het aantal exemplaren worden opgegeven dat moet worden afgedrukt.

Per rubriek is het mogelijk een *besturingscode* op te geven waarmee kan worden bepaald of de bijbehorende waarde op uitvoeringstijd door de gebruiker kan worden bekeken cq. gewijzigd.

- De waarde is zichtbaar en wijzigbaar
- De waarde is zichtbaar en niet wijzigbaar
- De waarde is niet zichtbaar en niet wijzigbaar

Afwijkende Verwerkingsgegevens

Na selectie van deze optie, verschijnt het scherm FVA03003. Op dit scherm kunt u van elke regel de bestaande verwerkingsgegevens wijzigen en/of verwijderen. Daarnaast kunt u ook nieuwe verwerkingsgegevens vastleggen.

Ten slotte biedt dit scherm nog de mogelijkheid een zoekcriterium op te geven. Nadat op OK is geklikt, zal de inhoud van het bestand vanaf het ingetoetste zoekgegeven aan de gebruiker worden getoond.

Nadat u op de funktieknop 'Toevoegen' of 2x op een regel (optie 'Wijzigen') heeft geklikt, verschijnt het scherm FVA03004 waarop nieuwe afwijkende verwerkingsgegevens kunnen worden opgegeven of bestaande afwijkende verwerkingsgegevens kunnen worden aangepast. Deze kunnen gelden voor:

- een bepaalde gebruiker (menuoptie wordt niet gevuld)
- een bepaalde menuoptie (gebruiker wordt niet gevuld)
- een combinatie van beide (zowel gebruiker als menuoptie worden gevuld)

Op dit scherm kunnen de volgende gegevens worden gevuld:

- Gebruiker
De naam van de gebruiker voor wie u afwijkende verwerkingsgegevens wilt opgeven/aanpassen.
- Optie
De naam van het desbetreffende CL-programma (zie module EMST).
- Verwerkingswijze
Hier wordt aangegeven of de taak interactief of via de batch moet worden verwerkt:
 - Via batch waarbij eventueel de takenwachtrij en de taakbeschrijving kunnen worden opgegeven.
 - Interactief waarbij het beeldscherm gedurende de rest van de verwerking geblokkeerd blijft; deze wijze van verwerken vertraagt de andere interactieve gebruikers en dient daarom zo weinig mogelijk te worden gebruikt.
- Besturingscode
Per rubriek kunt u middels deze code bepalen of de bijbehorende waarde op uitvoeringstijd door de gebruiker kan worden bekeken cq. gewijzigd.
 - De waarde is zichtbaar en wijzigbaar
 - De waarde is zichtbaar en niet wijzigbaar
 - De waarde is niet zichtbaar en niet wijzigbaar
- Takenwachtrij (Job queue)
Indien een batchtaak via een afwijkende takenwachtrij moet worden verwerkt, kan dit hier worden opgegeven. De takenwachtrij wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van de takenwachtrij.
- Taakbeschrijving (Job description)
Indien bij de uitvoering van een batchtaak gebruik van een afwijkende taakbeschrijving wordt gemaakt, kan dit hier worden opgegeven.
De taakbeschrijving wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van de taakbeschrijving.
- Uitvoerbesturing
Middels deze code kan de gebruiker op uitvoeringstijd de mogelijkheid worden geboden de aanwezige afdrukgegevens te raadplegen cq. te wijzigen. Hiervoor moet op de functieknop 'Afdrukbestanden' worden geklikt waarna er een scherm met afdrukgegevens verschijnt.
 - Afbeelden afdrukgegevens is toegestaan
 - Afbeelden afdrukgegevens is niet toegestaan

Afwijkende Afdrukgegevens

Na selectie van deze optie, verschijnt het scherm FVA03005. Op dit scherm kunt u van elke regel de bestaande afdrukgegevens wijzigen en/of verwijderen. Daarnaast kunt u ook nieuwe afdrukgegevens vastleggen.

Ten slotte biedt dit scherm nog de mogelijkheid een zoekcriterium op te geven. Nadat op OK is geklikt, zal de inhoud van het bestand vanaf het ingetoetste zoekgegeven aan de gebruiker worden getoond.

Nadat u op de functiekноп 'Toevoegen' of 2x op een regel (optie 'Wijzigen') heeft geklikt, verschijnt het scherm FVA03006 waarop nieuwe afwijkende afdrukgegevens kunnen worden opgegeven of bestaande afwijkende afdrukgegevens kunnen worden aangepast. Deze kunnen gelden voor:

- een bepaalde gebruiker (menuoptie en overzicht worden niet gevuld)
- een bepaald overzicht (gebruiker wordt niet gevuld)
- een combinatie van beide (gebruiker, menuoptie en overzicht worden gevuld)

Op dit scherm kunnen de volgende gegevens worden gevuld:

- Gebruiker

De naam van de gebruiker voor wie u afwijkende afdrukgegevens wilt opgeven/aanpassen.

- Optie / Overzicht

De namen van het desbetreffende CL-programma en overzicht (zie module EMST).

- Afdrukbestand (Printer file)

Indien van een afwijkend afdrukbestand gebruik wordt gemaakt, kan dit hier worden opgegeven. Alle hierin voorkomende parameters kunnen met specifieke bedrijfseigen gegevens worden gevuld. Aan de gegevens opgegeven bij dit afwijkende afdrukbestand wordt bij de verwerking voorrang gegeven.

De gegevens opgegeven bij de hiernagenoemde parameters overrulen bij de verwerking die van het afwijkende en reguliere afdrukbestand.

Het afdrukbestand wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van het afdrukbestand.

Als een afdrukbestand wordt gevonden met dezelfde naam als de overzichtsnaam, dan wordt deze naam i.p.v. het hier opgegeven afdrukbestand als afdrukbestand gebruikt.

- Uitvoerwachtrij (Output queue)

Indien van een afwijkende uitvoerwachtrij gebruik wordt gemaakt, kan dit hier worden opgegeven. De uitvoerwachtrij wordt gezocht via de library list. De gebruiker dient geautoriseerd te zijn voor het gebruik van de uitvoerwachtrij.

- Uitvoer vasthouden

Hier kan worden opgegeven of overzichten al dan niet voor het afdrukken vastgehouden dienen te worden:

- Uitvoer vasthouden
- Uitvoer niet vasthouden

- Aantal exemplaren

Hier kan het aantal exemplaren worden opgegeven dat moet worden afgedrukt.

- Besturingscode

Per rubriek kunt u middels deze code bepalen of de bijbehorende waarde op uitvoeringstijd door de gebruiker kan worden bekeken cq. gewijzigd.

- De waarde is zichtbaar en wijzigbaar
- De waarde is zichtbaar en niet wijzigbaar
- De waarde is niet zichtbaar en niet wijzigbaar

Afwijkende Gegevens tijdens Uitvoering

Tot besluit worden hieronder de schermen FVACTL01 en FVACTL02 afgebeeld, zoals zij op uitvoeringstijd aan de gebruiker worden getoond; hierbij is uitgegaan van de meest uitgebreide vorm, m.a.w. alle instellingen worden afgebeeld (bij alle instellingen is de besturingscode 'Wijzigbaar' geselecteerd).

Het scherm FVACTL01 is de resultante van de geselecteerde menuoptie en de vastlegging van standaardwaarden en afwijkende verwerkingsgegevens. Hierop worden de te wijzigen instellingen 'Verwerkingswijze', 'Takenwachtrij' en 'Taakbeschrijving' getoond. Middels de functieknop 'Afdrukbestanden' wordt het scherm FVACTL02 geactiveerd, mits de instelling 'Uitvoerbesturing' op 'Afbeelden' staat.

Het scherm FVACTL02 is de resultante van de geselecteerde menuoptie en de vastlegging van standaardwaarden en afwijkende afdrukgegevens. Hierop worden de te wijzigen instellingen 'Afdrukbestand', 'Uitvoerwachtrij', de code 'Uitv. vasthouden', alsmede het 'Aantal' (af te drukken exemplaren) getoond.

Bij meerdere overzichten per menuoptie wordt per overzicht een aparte regel afgebeeld.

Job Control Functies

Hier zijn enige 'objects' beschreven waarmee u de uitvoering van sommige standaardpakketfuncties met betrekking tot de taakbesturing kunt veranderen.

Job description EMSJOB

Deze job description is aanwezig in iedere bestandsbibliotheek en kan voor afwijkende taakbesturingszaken worden gebruikt. Normaal wordt de standaard job description gebruikt.

Programma FVASBMJOB

Voor alle menuopties waarvan de verdere verwerking in batch kan worden uitgevoerd, wordt dit programma uit de programmabibliotheek gebruikt. Nadat u dit programma heeft opgestart, verschijnt er een scherm waarop de volgende gegevens kunnen worden opgevraagd:

1. de verwerkingswijze, batch of interactief
2. bij batchkeuze: de naam van een afwijkende takenwachtrij (JOBQ)
3. bij batchkeuze: de naam van een afwijkende taakbeschrijving (JOBQ)

Daarna kan er een scherm worden getoond waarop alle in het batchgedeelte gebruikte printer files voorkomen. Per printer file kunnen de volgende gegevens worden opgevraagd:

- de naam van een afwijkend afdrukbestand (PRTF)
- de naam van een afwijkende uitvoerwachtrij (OUTQ)
- de code voor het al dan niet vasthouden van de uitvoer (HOLD)
- het aantal exemplaren van het desbetreffende rapport

Op uitvoeringstijd worden middels overrides de overzichtsnamen aan de te gebruiken printer files gekoppeld.

Diskette file EMSDKTF

Voor alle diskettefuncties van het pakket wordt deze file gebruikt. Hiermee wordt de device name van het diskettestation bepaald (default DKT01). Door het creëren van een eigen diskette file EMSDKTF of het wijzigen van de device name in de bestaande EMSDKTF in EMSOJLIB, kunt u de juiste naam voor het diskettestation bekendmaken.

Tape file EMSTAPF

Voor alle tapefuncties van het pakket wordt deze file gebruikt. Hiermee wordt de device name van het tapestation bepaald (default TAP01). Door het creëren van een eigen tape file EMSTAPF of het wijzigen van de device name in de bestaande EMSTAPF in EMSOJLIB, kunt u de juiste naam voor het tapestation bekendmaken.

Printer file EMSPRTF

Voor de printuitvoer - geschikt voor 132 posities (CPI 10) - wordt deze file gebruikt. Het bestand (standaard in EMSOJLIB) is met alle standaardopties uitgerust. Bij overzichten waarvan de afdrukbreedte op 198 posities (CPI 15) is ingesteld, wordt van een afwijkende printer file gebruik gemaakt. Ook deze wordt in de EMSOJLIB meegeleverd.

IBS applicatie info

Door het aanpassen van deze printerbestanden of door het creëren van een eigen printerbestand in de bestands- of gebruikersbibliotheek, kunnen per systeem/bestandsbibliotheek/gebruiker de volgende instellingen worden gewijzigd:

- Afwijkende formulierlengte
- Afwijkend aantal tekens per inch
- Afwijkend aantal regels per inch
- Afwijkende printkwaliteit
- Afwijkende outqueue
- Afwijkend formuliertype
- Afwijkend aantal kopieën, enz.

Het is ook mogelijk de printuitvoer middels eigen printer files te besturen.

Menu

Autorisatie Menuopties

Een gedeelte van elke IBS-menupakket is opgenomen in de programmabibliotheek CMNOBJLIB waardoor het mogelijk is per gebruiker(sgroep) een eigen menu samen te stellen waarop alleen de menuopties voorkomen die hij/zij mag of kan gebruiken.

Eenmalig ontvangt u de bibliotheek CMNEMSLIB. Deze bibliotheek bevat de definities van alle mogelijke menuopties van EMIS. Middels de meegeleverde menubesturingsprogramma's kunt u per gebruiker aangeven welke van de beschikbare menuopties een bepaalde gebruiker op zijn menuscherm kan zien.

Tevens kunt u de menugroep, de positie in de menugroep en aan de menugroep gerelateerde eigen teksten opgeven. Indien u de beschikking over het volledige menupakket heeft, kunt u ook bedrijfseigen menuopties invoeren en deze al dan niet met de menuopties van EMIS integreren.

Bij een databaseaanpassing worden de standaardmenuopties automatisch bijgewerkt en aangevuld door het programma EMSMNUCL (handmatig) op te roepen. Er zijn 2 opties om het menu voor een gebruiker in te richten:

- [Onderhoud Menuopties Per Gebruiker](#)
- [Samenstellen Menu Per Gebruiker](#)

U kunt ook van de systeem security gebruik maken door per menuoptie de autorisatie van het aan te roepen CL-programma aan te passen.

De menuprogrammatuur voert een test uit op de aanwezigheid en autorisatie van de bij een menuoptie behorend besturingsprogramma. Hiertoe wordt na het selecteren van een menuoptie getest of de desbetreffende gebruiker zogenaamde 'operational rights' voor het bijbehorende programma heeft. Heeft een gebruiker niet de vereiste autorisatie, dan verschijnt er een melding op het scherm.

Het toekennen en intrekken van de autorisaties behoort te gebeuren door, en in overleg met, de systeembeheerder cq. security officer. Het verdient aanbeveling hiervoor een standaardprocedure te ontwikkelen aangezien bij levering van een nieuwe programmabibliotheek de autorisaties opnieuw moeten worden aangebracht.

Groepstakenmenu

Bij het opbouwen van de gebruikersmenu's wordt de mogelijkheid geboden een groepstakenmenu aan te maken. Dit menu biedt voor elke afzonderlijke gebruiker de mogelijkheid om, naast de werkzaamheden die vanuit het normale menu worden opgestart, maximaal 15 andere werkzaamheden op te starten en open te laten staan.

Het groepstakenmenu wordt opgeroepen m.b.v. de Attn-toets (Esc). Het wordt als een window over het actuele beeldscherm gepresenteerd. Via dit menu kunnen bv. werkzaamheden worden gestart, die regelmatig - tussen andere werkzaamheden door - moeten worden uitgevoerd, zoals het opvragen van beeldscherminfo en het afdrukken van tussentijdse overzichtjes. Eenmaal opgestart, blijft een programma openstaan op de plaats waar u het - middels de Attn-toets - verlaten hebt, totdat u het programma zelf afsluit of erin terugkeert.

Als er tijdens het afsluiten van het normale menu nog groepstaken openstaan, dan wordt u daarop d.m.v. een boodschap geattendeerd. Het doorstarten van deze boodschap heeft tot gevolg dat u automatisch in de desbetreffende groepstaak terechtkomt, waarna u deze kunt afsluiten.

Voor het opzetten van het groepstakenmenu met de daarin op te nemen menuopties, zie [Samenstellen Menu Per Gebruiker](#).

iSeries Groupjobs

Groepstaken worden als zgn. iSeries Groupjobs uitgevoerd. Dit heeft een aantal consequenties voor de inrichting.

- Voorloop- en afloopprogramma's, voor zowel de toepassingscode als de menuoptie, worden bij elke optie altijd opnieuw uitgevoerd (bv. elke groupjob heeft zijn eigen librarylist, QTEMP).
- Stuurcode xxxAT kan niet in combinatie met het groepstakenmenu worden gebruikt, de Attn-toets is gereserveerd voor het menu.
- Het verdient aanbeveling om in het groepstakenmenu alleen inquiry- en lijstprogramma's op te nemen. Onderhoudsprogramma's zullen onder bepaalde omstandigheden mogelijk 'locks' veroorzaken, omdat zij in een geheel onafhankelijke omgeving worden toegepast.
- Het maximum van 15 taken geldt alleen als er naast het groepstakenmenu geen andere groupjobs openstaan.
- Een groepstaak wordt uitgevoerd onder de jobnaam CMNGRPJBxx, waarbij xx gelijk is aan het regelnummer (1 t/m 15) uit het groepstakenmenu (dus niet het optienummer).
- De systeembeheerder heeft de mogelijkheid om het gebruik van het groepstakenmenu voor één of meerdere gebruikers te blokkeren. Hij dient hiertoe de *USE authority van het commando CHGRPA voor deze gebruikers weg te halen. Het inrichten van het groepstakenmenu blijft nog wel mogelijk, alleen kan het niet meer worden opgeroepen.

Activeren optie

Een optie uit het groepstakenmenu (bv. Bedrijfsgegevens') wordt op dezelfde wijze als een reguliere menuoptie van een IBS-applicatie opgestart. Als u tijdens uw werkzaamheden in één van deze opties nogmaals op de Attn-toets drukt, dan krijgt u opnieuw het groepstakenmenu te zien. U heeft dan de volgende 3 mogelijkheden:

- U selecteert een groepstaak. Als dit een optie is met een * of => ervoor, dan betreft dit een reeds opgestart programma dat dan wordt heropend op de plaats waarop u het eerder m.b.v. de Attn-toets heeft verlaten.
- U klikt op Annuleren. U keert daarmee terug in het laatst opgeroepen programma, aangegeven door =>. Indien dit teken niet voorkomt, dan keert u terug in het normale menu of naar de werkzaamheden uit het normale menu, op de plaats waarop u de Attn-toets heeft ingedrukt.
- U klikt op Afsluiten. U keert daarmee terug in het normale menu of naar de werkzaamheden uit het normale menu, op de plaats waarop u de Attn-toets heeft ingedrukt.

Als er in het groepstakenmenu slechts één optie wordt ingericht, dan zal de Attn-toets - na het starten van deze groepstaak - rechtstreeks van de hoofdtaak naar de groepstaak (en omgekeerd) omschakelen, zonder tussenkomst van het menu.

Het gebruik van het groepstakenmenu heeft tot gevolg dat de groepsdata area wordt veiliggesteld en bij het verlaten van het hoofdmenu weer in de oorspronkelijke staat wordt hersteld. De indeling van de groepsdata area tijdens het gebruik van het menu is als volgt:

1 - 100	OPSTELLING PROGRAMMASTROOM VOOR DE TE STARTEN GROUPJOB (ZIE PROGRAMMA -CMN121CL-)
1 - 10	VOORLOOPPROGRAMMA TOEPASSING (UIT CODE XXXVR)
11 - 20	VOORLOOPPROGRAMMA TOEPASSING BIBLIOTHEEK
21 - 30	VOORLOOPPROGRAMMA MENUOPTIE (UIT VOORLOOPCODE)
31 - 40	VOORLOOPPROGRAMMA MENUOPTIE BIBLIOTHEEK
41 - 50	PROGRAMMA VAN DE MENUOPTIE
51 - 60	PROGRAMMA VAN DE MENUOPTIE BIBLIOTHEEK
61 - 70	AFLOOPPROGRAMMA MENUOPTIE (UIT AFLOOPCODE)
71 - 80	AFLOOPPROGRAMMA MENUOPTIE BIBLIOTHEEK
81 - 90	AFLOOPPROGRAMMA TOEPASSING (UIT CODE XXXNA)
91 - 100	AFLOOPPROGRAMMA TOEPASSING BIBLIOTHEEK
101 - 115	15X INDICATIE PER GROUPJOB (1 = GESTART)
116 - 125	USER-ID
126 - 127	PROGRAMMACODE (20 = MENUTEST TIJDENS INRICHTEN)
128 - 137	NAAM VAN INITIELE GROUPJOB
138 - 143	JOBNUMMER VAN INITIELE GROUPJOB

IBS applicatie info

144 - vrij te gebruiken
512

Bij het starten van het menupakket wordt de actuele *GDA in de bibliotheek QTEMP onder de naam GDAXXXXXX (XXXXXX = jobnummer) gesaved. Daarna wordt *GDA ingericht volgens bovenstaande beschrijving.

Onderhoud & Informatie Beschikbare Programmatuur

Met dit programma kan de gebruiker eenmalig de menuopties (besturingsprogrammatuur) vastleggen, die door dit bedrijf kunnen worden gebruikt. Middels de functieknop 'Overzicht aanmaken' wordt een overzicht van de aanwezige programma's (menuopties) aangevraagd (zie [Overzicht Menuopties Per Gebruiker](#)).

Op het scherm CMN00002 kan de gebruiker de besturingsprogrammatuur (menuopties) van het bedrijf opgeven (na selectie van de optie 'Toevoegen'), wijzigen of laten vervallen (na selectie van de optie 'Wijzigen/Verwijderen'). In de meest eenvoudige vorm kan worden volstaan met de naam van het programma en de bijbehorende menutekst.

Bij de menuteksten kan een lange omschrijving, korte omschrijving en/of tekstcode worden opgegeven.

- De lange omschrijving zal in principe op de menu's met 1 kolom worden getoond.
- De korte omschrijving zal gebruikt worden voor de menu's waarbij met 2 kolommen wordt gewerkt.
- De tekstcode is bedoeld om tekstonafhankelijke (bv. financieel pakket IBS) menuomschrijvingen te kunnen ophalen.

Indien gewenst, kan de opgegeven programmanaam worden aangevuld met de bibliotheek waaruit het desbetreffende programma moet worden opgehaald. Daarnaast kan de gebruiker de toepassing aangeven waarbij dit programma hoort.

Als de toepassingsidentificatie wordt ingevuld, zal er een controle plaatsvinden of de bij de toepassing behorende voor- en afloopprogramma's in het systeem bekend zijn (code XXXVR en XXXNA, waarbij XXX de toepassing is). Het bij de code XXXNA behorende programma wordt uitgevoerd op het moment dat er een andere dan de actuele toepassing wordt aangeroepen. Het bij de nieuwe toepassing behorende programma (code XXXVR) wordt uitgevoerd, voordat de gekozen optie wordt behandeld.

Met deze programma's kan bijvoorbeeld de library list worden bepaald. Tevens kan de gebruiker per programma vastleggen of er een (gebruikers) voor- of afloopprogramma moet worden uitgevoerd (ook dit wordt met behulp van een code aangegeven).

Van elk programma wordt standaard 1 regel met informatie getoond. Indien gewenst, kan de gebruiker m.b.v. de functieknop '1/2 regels' de bijbehorende tekstcode en lange omschrijving (op een tweede regel) op het scherm halen.

Onderhoud en Informatie Besturingsprogrammatuur

Dit programma verzorgt het opgeven, muteren en verwijderen van codes met de daarbijbehorende hulpprogramma's. Per (unieke) code wordt het aan te roepen programma aangegeven. Middels de functieknop 'Overzicht aanmaken' wordt een overzicht van de aanwezige codes en de erbijbehorende programma's aangevraagd (zie [Overzicht Menuopties Per Gebruiker](#)).

Houd er rekening mee dat de codes XXXVR, XXXNA en XXXAT (XXX = toepassingsidentificatie) voor programma's zijn gereserveerd. De code XXXAT kan niet in combinatie met het groepstakenmenu worden gebruikt. Alle overige codes kunt u naar eigen wens inrichten.

Op het scherm CMN00102 kan de gebruiker per code het uit te voeren programma opgeven (na selectie van de optie 'Onderhoud'). Indien gewenst, kan ook de bibliotheek worden opgegeven. Na OK zal het scherm worden gecontroleerd en, indien er geen fouten worden geconstateerd, de bestanden worden bijgewerkt.

Onderhoud Menuopties Per Gebruiker

Middels dit programma kunt u per gebruiker de menuopties aangeven waarvoor hij is geautoriseerd.

- Middels de functiekноп 'Overzicht aanmaken' wordt een overzicht aangevraagd waarop middels een selectiescherm de gegevens kunt aangeven die u op het overzicht wilt terugzien. Voor meer informatie, zie [Overzicht Menuopties Per Gebruiker](#).
- Middels de functiekноп 'Vervallen' kunt u alle gegevens (menu) van de gebruiker laten vervallen.
- Middels de functiekноп 'Functies autoriseren' kunt u op het scherm CMN01003 de functies aangeven waarvoor de gebruiker niet is geautoriseerd. Als u geen enkele functie selecteert, dan is de gebruiker voor alle gelijste functies geautoriseerd.

De volgende opties zijn aanwezig:

1. Uitsluitend de rubriek 'Gebruikersidentificatie' vullen. Alle menuopties waarvoor een gebruiker is geautoriseerd, worden afgebeeld. Indien de autorisatie voor een menuoptie op N wordt gezet, zal deze menuoptie niet meer op het menu verschijnen.
2. Vullen van de rubrieken 'Gebruikersidentificatie', 'Standaard waarde' en 'Kopiëren van gebruiker'. Het bestaande menu van een andere gebruiker wordt gekopieerd, waarbij u in de rubriek 'Standaard waarde' kunt aangeven of de gebruiker (opgegeven bij 'Gebruikersidentificatie') standaard al dan niet voor al de opties uit dit menu is geautoriseerd. Op het scherm CMN01002 kunt u daarna de autorisatie van de te gebruiken menuopties op J zetten (als u bij 'Standaardwaarde' voor 'Niet geautoriseerd' heeft gekozen) of de autorisatiecode van de niet te gebruiken menuopties op N zetten (als u bij 'Standaardwaarde' voor 'Geautoriseerd' heeft gekozen).

Deze optie kan ook worden gebruikt, indien de gebruiker al voor bepaalde menuopties is geautoriseerd. Hij kan immers nog toegang krijgen tot menuopties die niet in zijn menu, maar wel in dat van de te kopiëren gebruiker voorkomen.

De vrije teksten van een menugroep die bij de toegevoegde menuopties horen, worden automatisch meegekopieerd. Dit geldt ook voor een eventueel aangemaakt groepstakenmenu.

Bij deze wijze van toevoegen moet u via [Samenstellen Menu Per Gebruiker](#) zelf de plaats van de menuopties in het menu opgeven. Ook het groepstakenmenu moet u daarna zelf aanpassen of verwijderen.

3. Vullen van de rubrieken 'Gebruikersidentificatie' en 'Standaard waarde'. Dit bewerkstelligt het toevoegen van nog niet-aanwezige menuopties vanuit de tabel met beschikbare programmatuur. Hierbij kunt u opgeven of de gebruiker al dan niet voor de nieuwe menuopties is geautoriseerd. Daarna kunt u eventueel op het volgende scherm voor elke individuele optie de autorisatiecode aanpassen.

Bij deze wijze van toevoegen moet u via [Samenstellen Menu Per Gebruiker](#) zelf de plaats op het menu invoeren.

Op het scherm CMN0102 kan middels de autorisatiecode (kolom 'Aut') voor de gebruiker worden aangegeven of de corresponderende optie in zijn menu moet worden opgenomen. Ook kunt u voor deze gebruiker een afwijkende menutekst en/of afwijkende voor- of naloopprogramma's opgeven. Deze afwijkingen worden met een * in de kolom 'Afw' gekenmerkt.

IBS applicatie info

Nadat u op de knop OK heeft geklikt, wordt er een foutcontrole uitgevoerd. Indien er geen fouten worden geconstateerd, worden alle opties waarbij in de kolom 'Aut' de waarde J is opgegeven, voor deze gebruiker vastgelegd. Op dat moment is er in principe een menu aanwezig.

Van elke menuoptie wordt standaard 1 regel met informatie getoond. Indien gewenst, kan de gebruiker m.b.v. de functiekноп '1/2 regels' de bijbehorende tekstcode en lange omschrijving (op een tweede regel) op het scherm halen.

Onderhouden Rollen Gebruiker

Een rol is niets meer dan een *x-aantal menuopties* waartoe een erin opgenomen gebruiker of groep gebruikers toegang heeft. Het rollengebruik geeft een organisatie de mogelijkheid gebruikers de toegang tot bepaalde menuopties te ontfangen. Een gebruiker kan aan meerdere rollen worden gekoppeld: hij/zij kan echter maar één rol selecteren, en wel nadat hij/zij op het systeem heeft ingelogd.

Om als applicatiebeheerder gebruikers aan rollen te koppelen, is het nodig dat u voor het type ***USRPRF** en object ***ALL** minstens de machtiging ***CHANGE** heeft. Zo niet, dan krijgt u NIET alle gebruikersprofielen te zien en kunt u de desbetreffende gebruikers NIET aan één of meer rollen koppelen. De vereiste gegevens kunt u op het scherm 'Machtiging voor object verlenen' instellen. Dit scherm kunt u middels het commando GRTOBJAUT (op de opdrachtregel) oproepen.

Macht. voor object verlenen

Object	*ALL
Bibliotheek	QSYS
Type object	*USRPRF
Gebruikers	FISJV
Machtiging	*CHANGE

Middels rollen wordt de functie van gebruiker centraal gesteld en zijn/haar werkomgeving daarbij aangepast.

Op dit scherm worden alle standaard meegeleverde en eventuele gebruikersgedefinieerde rollen afgebeeld. Voor het toevoegen van een nieuwe rol moet u op de functieknoop 'Toevoegen' klikken. U komt dan op het scherm Invoeren Nieuwe Rol terecht.

Als u naderhand van een bestaande rol de omschrijving wilt aanpassen, dan dient u met de rechtermuisknoop op deze rol en daarna met de linkermuisknoop op de optie 'Wijzigen' - bij de positie van de cursor - te klikken.

Koppelen gebruikers aan rol

Nadat u een rol heeft gedefinieerd, kunt u hieraan in eerste instantie een gebruiker of een groep gebruikers koppelen. In tweede instantie kunt u dan de submenu's & bijbehorende menuopties definiëren, waartoe de in deze rol opgenomen gebruikers toegang moeten hebben. Hiervoor kunt u de volgende procedure aanhouden:

1. Dubbelklik op deze rol (of: klik eerst met de rechtermuisknoop op deze rol en dan op de optie 'Toon gebruikers') opdat het scherm Overzicht Gebruikers Binnen Een Rol verschijnt.
2. Klik op de knop 'Toevoegen' opdat het keuzeschermbild Toevoegen Gebruikers Aan Een Rol waarop alle gebruikers van de desbetreffende applicatie worden gelijst. U kunt nu één of meer gebruikers voor deze rol definiëren.
3. Klik - nadat u één of meer gebruikers in deze rol heeft opgenomen - op de knop 'OK' om weer naar dit scherm terug te gaan.

4. Klik voor dezelfde rol op de optie 'Menuopties' om naar het scherm Overzicht Menuopties Binnen Een Rol te gaan. Hierop kunt u alle submenu's opnemen, die deze rolgebruikers voor de uitvoering van hun werkzaamheden nodig zullen hebben.
5. Klik op de knop 'Nieuw submenu' om het scherm Invoeren Nieuw Submenu Voor Een Rol te activeren. Op dit scherm kunt u een korte en lange omschrijving van het submenu, de volgorde en het zoekgegeven van dit submenu vastleggen.
6. Klik op de knop 'OK' om het ingetoetste submenu op het scherm Overzicht Menuopties Binnen Een Rol te plaatsen. Op dezelfde wijze kunt u nog meer submenu's aan deze rol toekennen.
7. Klik vervolgens met de rechtermuisknop op een submenu en selecteer de optie 'Nieuwe optie tussenvoegen' opdat het scherm Selecteren Menuopties verschijnt waarop u de menuoptie(s) kunt selecteren waarvoor de in de rol opgenomen gebruikers geautoriseerd moeten zijn.
8. Herhaal stap 7 voor de eventuele overige submenu's op het overzicht.
9. Klik tot slot op 'OK' om alle ingevoerde gegevens op te slaan. U heeft nu voor de in deze rol opgenomen gebruikers de submenu's en bijbehorende menuopties gedefinieerd, die zij bij het inloggen op de door u gebruikte IBS-applicatie te zien zullen krijgen.

Voorgedefinieerde rollen

In EMIS en FIS2000 worden enkele voorgedefinieerde rollen meegeleverd, waarin een aantal menuopties is opgenomen die de gebruikers van zo'n rol in veel gevallen bij hun werkzaamheden nodig hebben. Aan deze standaardrollen zijn geen gebruikers gekoppeld; u kunt alleen de erin geregistreerde gegevens kopiëren naar die van een andere rol zodat u niet min of meer alle gegevens opnieuw hoeft in te voeren.

Er zijn 3 voorgedefinieerde rollen voor de volledige menu's van EMIS (CONSISTEMS), EMIS à la Carte (CONSISTESB) en TMS (CONSISTTMS) waaraan u wel direct gebruikers kunt koppelen.

Standaardrollen worden alle door het @-teken voorafgegaan.

Rol	Omschrijving
@APPBEH	Applicatiebeheerder
@FISADM	Administrateur
@FISD/CBEH	DB/CR - beheer
@HRADM	HR Administratie
@HRCONS	HR Consulent
@SALADM	Salarisadministratie

Voor het kopieerprocedure moet u eerst op de gewenste rol en daarna met de rechtermuisknop op de optie 'Kopiëren' klikken. U komt dan op hetzelfde scherm - Kopiëren Rol - als voor het definiëren van een nieuwe rol terecht. Nadat u een standaardrol heeft gekopieerd, kunt u m.b.v. de optie 'Toon gebruikers' (zie stap 1, hierboven) gebruikers aan deze nieuwe rol koppelen. Daarna kunt u middels de optie 'Menuopties' nog een extra aantal submenu's en menuopties aan deze rol toevoegen. In dat geval verschijnt het scherm Overzicht Menuopties Binnen Een Rol waarop alle standaard voor deze rol vastgelegde menuopties worden getoond. Voor het vervolg van deze procedure, zie vanaf stap 5.

Verwijderen rol

Voor deze procedure moet u eerst de eraan gekoppelde gebruikers van het scherm halen. Dit doet u m.b.v. de optie 'Ontkoppelen' op het scherm [Overzicht Gebruikers Binnen Een Rol](#). Daarna kunt u deze rol m.b.v. de optie 'Verwijderen' van dit scherm halen. Ter bevestiging moet u op het scherm 'Verwijderen Rol' nog op de knop 'OK' klikken.

Aanmelden op applicatie

Indien een gebruiker maar één rol heeft gekregen, dan wordt deze automatisch bij de inlogprocedure geselecteerd. Deze rol moet dan wel zijn geactiveerd. Zijn er echter voor hem/haar meerdere rollen gedefinieerd, dan wordt tijdens de inlogprocedure het scherm [Overzicht Rollen Gebruiker](#) getoond. Nadat hij/zij een rol heeft geselecteerd, verschijnen de submenu's en menuopties zoals die voor deze rol zijn opgegeven.

Als u als gebruiker uw eigen rollen definieert, dan is het raadzaam bij één van die rollen de menuoptie 'Onderhoud rollen' op te nemen. U kunt dan later altijd weer aanpassingen in de aan uw rollen gekoppelde submenu's & menuopties verrichten.

Overzicht Menuopties Per Gebruiker

Op dit scherm kunt u de volgorde van het overzicht opgeven:

- Middels een vinkje bij 'Gebruikersidentificatie' zullen alle programma's per gebruiker op het overzicht worden getoond.
- Middels een vinkje bij 'Programma' zullen alle gebruikers per programma op het overzicht worden getoond.

Bij de velden 'Vanaf' en 'Tot en met' kunt u de gebruikersidentificatie cq. het programma aangeven waarmee het overzicht moet worden begonnen en waarmee het overzicht moet worden beëindigd.

Samenstellen Menu Per Gebruiker

Met dit programma kunt u een reeds bestaand menu van een gebruiker of gebruikersgroep verder inrichten.

- Bij 'Gebruikersidentificatie' geeft u de gebruiker(sgroep).
- Bij 'Kolommen in menu' kunt u kiezen uit een menu van 1 kolom met 16 opties (lange omschrijvingen) of een menu met 2 kolommen van 16 opties (korte omschrijvingen). Gebruikers van FIS2000 zullen ermee rekening moeten houden dat de menu's, i.v.m. de lengte van de teksten, uit 1 kolom zijn opgebouwd.
- Het groepstakenmenu wordt altijd uit 1 kolom opgebouwd; de daarbij gebruikte omschrijvingen hangt samen met het aantal kolommen waarmee de overige menuschermen worden ingericht, nl. bij 1 de lange en bij 2 de korte omschrijvingen (zie [Groepstakenmenu](#)).

Middels de functieknop 'Overzicht aanmaken' wordt een overzicht van het reeds bestaande menu van deze gebruiker opgevraagd; middels de functieknop 'Menu' kan op het beeldscherm de lay-out van het reeds aanwezige menu worden getoond. Op plaatsen waar geen optie en geen tekst is ingevoerd, zal het programma aangeven welke positie het betreft, bv. 01-04 is scherm 1 plaats 4.

Als op dit scherm alleen een bestaande gebruikersnaam wordt ingevuld, dan zal na 2x OK de geïnstalleerde situatie van deze gebruiker zichtbaar worden gemaakt (aantal kolommen en groepstakenmenu).

Inrichten menu

Nadat u alle rubrieken heeft gevuld, verschijnt na OK het scherm CMN02002 waarop alle gegevens van het menu worden getoond. Op dit scherm kunnen (alsnog) de menuteksten worden aangepast.

Van elke menuoptie wordt standaard 1 regel met informatie getoond. Indien gewenst, kan de gebruiker m.b.v. de functieknop '1/2 regels' o.a. de bijbehorende lange omschrijving (op een tweede regel) op het scherm halen. Middels de functieknop 'Menu' kan het bestaande menu worden opgevraagd.

Op de eerste regel kan per menuoptie worden aangegeven op welk scherm (bij 'Menu') en op welke positie (bij 'Plaats') u de desbetreffende menuoptie wilt hebben (Plaats is maximaal 16 of 32). Menunummer 0 geeft aan dat een menuoptie in het groepstakenmenu moet worden opgenomen. U kunt maximaal 15 menuopties in het groepstakenmenu kwijt (zie [Groepstakenmenu](#)).

Daarnaast kunt u een zoekgegeven invoeren. Hiermee kan de gebruiker van het menu rechtstreeks naar het scherm met dit zoekgegeven springen. Indien gewenst, kunt u op de tweede regel alsnog een afwijkend voor- en/of naloopprogramma opgeven. Tevens kan bij 'Ext' worden aangegeven of de desbetreffende menuoptie op meerdere schermen en plaatsen moet worden opgenomen. Wordt deze kolom voor een bepaalde menuoptie met een J gevuld, dan zal het scherm CMN02004 worden getoond (zie verderop).

Vrije teksten

Na OK verschijnt het scherm CMN02003 waarop 'vrije teksten' in het menu kunnen worden opgenomen. De gebruiker kan zoeken op menunummer. Bij alle menuteksten moet u een Menu en Plaats opgeven. Ook aan deze teksten kan een zoekgegeven worden gekoppeld.

Bij gebruik van 1 kolom per menu zal het zoekgegeven voor de tekst worden geplaatst. Daarnaast heeft u de mogelijkheid voor de desbetreffende tekst een code mee te geven. Met deze code kunt u de opmaak van deze tekst definiëren (bv. high intensity, underline). In het groepstakenmenu kunnen geen vrije teksten worden opgenomen.

Na OK zullen alle gegevens worden gecontroleerd (bv. geen 2 gegevens op een plaats). Indien er geen fouten zijn, zullen de gegevens worden verwerkt.

Extra invoerregels

Het scherm CMN02004 verschijnt alleen als op het scherm CMN02002 bij één of meer menuopties is aangegeven dat er extra invoerregels nodig zijn (Ext is J). De desbetreffende menuopties worden dan allemaal 10 keer achter elkaar op het scherm CMN02004 weergegeven zodat u in staat wordt gesteld deze menuopties in maximaal 10 verschillende menu's en posities op te nemen. Na OK zal weer het scherm CMN02003 worden getoond.

Technische Specificaties

Laden van het Pakket op uw Systeem

Voor het pakket heeft u het gebruikersprofiel CONSIST nodig. Dit gebruikersprofiel moet eerst op het systeem worden gecreëerd. Wanneer u niet weet hoe u een gebruikersprofiel moet vervaardigen of daartoe niet bevoegd bent, vraagt u dit dan aan degene die verantwoordelijk is voor het systeem en de beveiliging (security officer). Het gebruikersprofiel moet worden gedefinieerd met CRTUSRPRF USRPRF(CONSIST) PASSWORD(*NONE) + TEXT('Eigenaar programmatuur IBS').

De programmatuur van het menupakket bevindt zich op de door IBS geleverde tape. Via de volgende commando's wordt de wijze aangegeven waarop u deze programmatuur op uw systeem laadt.

1. CRTLIB CMNOBJLIB TEXT ('Menupakket IBS')
2. RSTOBJ *ALL CMNOBJLIB device naam

In het kader van het onderhoud op de pakketten ontvangt u altijd een complete programmaversie. Eventueel door u aangebrachte wijzigingen in de programmatuur moeten, na het laden van een nieuwe versie, opnieuw worden aangebracht. Wanneer u de door u aangebrachte wijzigingen heeft veiliggesteld, kunt u deze - na het laden van de nieuwe versie - overschrijven of toevoegen. U dient er dan wel zeker van te zijn dat wat deze onderdelen betreft de nieuwe versie t.o.v. de oude versie geen wijziging heeft ondergaan.

Wij raden u aan om van de laatste versie van het pakket altijd een extra kopie te maken.

Indien u een nieuwe versie heeft ontvangen, dient de huidige CMNOBJLIB-bibliotheek in haar geheel te worden vervangen. Dit doet u m.b.v. het commando's

- CLRLIB CMNOBJLIB
- RSTOBJ *ALL CMNOBJLIB device naam

DE LAATST GEBRUIKTE RELEASE VAN OS/400 IS V4R5M0.

Sources Database

Bij de programmatuur is ook een beschrijving van de database opgenomen. De sources van de databasebestanden bevinden zich in het bestand CMNDBSRC in de CMNOBJLIB. In dit bestand bevindt zich o.a. de source CMNREF die dient om de reference file CMNREF aan te maken. Deze source bevat tevens een uitgebreide recordbeschrijving en een toelichting op de gebruikte codes.

U kunt deze databasebeschrijvingen afdrukken met de daarvoor op de iSeries aanwezige commando's.

Aansluiten op Menupakket door Menubeheerder

Voor het onderhouden van menuopties kunt u een speciaal gebruikersprofiel creëren, bv. MENEUBEHEER. Het aansluiten op het centrale menu gebeurt door het oproepen van het programma IPCMN in de bibliotheek CMNOBJLIB. Dit programma roept het menu op voor de gebruiker MENEUBEHEER.

Eenmalig ontvangt u de bibliotheek CMNDTALIB. Deze bibliotheek (laden m.b.v. het RSTLIB commando) bevat default alle menuopties van het pakket onder gebruiker MENUBEHEER. Voorbeelden van initiële programma's bevinden zich in de meegeleverde source file CMNDBSRC in CMNOBJLIB, nl. IPCMN (alle menuopties) en IPCMUSER (zelf te bepalen menuopties).

Voor het oproepen van programma IPCMN dient u hierin de bestandsbibliotheek op te geven waarin u de menuopties gaat onderhouden, bv. CMNDTALIB. Vervolgens dient het programma te worden vertaald. Indien u niet over een editor beschikt om bronprogramma's aan te passen, kunt u als actieve bibliotheek de naam van de bestandsbibliotheek in het gebruikersprofiel en als beginprogramma IPCMN of IPCMUSER in de programmabibliotheek CMNOBJLIB opgeven.

Indien u menuopties in een andere bibliotheek wilt onderhouden, dan kunt u m.b.v. CRTDUPOBJ een lege database vanuit de CMNDTALIB dupliceren.

Aansluiten op Menupakket door Menugebruiker

Het aansluiten op het menu van een gebruiker kan m.b.v. het programma CMN100CL uit de bibliotheek CMNOBJLIB. Dit programma roept het menu op voor een gebruiker. De source van dit programma bevindt zich in de meegeleverde source file CMNDBSRC in CMNOBJLIB.

Printer File CMNPRTF

Voor alle geproduceerde printuitvoer wordt het printerbestand CMNPRTF gebruikt. Het bestand (standaard in CMNOBJLIB) is met alle standaardopties uitgerust. Door het aanpassen van dit printerbestand of door het creëren van een eigen printerbestand in de bestands- of gebruikersbibliotheek, kunnen per systeem/bestandsbibliotheek/gebruiker afwijkende opties worden gebruikt bijvoorbeeld voor:

- Afwijkende formulierlengte
- Afwijkend aantal tekens per inch
- Afwijkend aantal regels per inch
- Afwijkende printkwaliteit
- Afwijkende outqueue
- Afwijkend formuliertype
- Afwijkend aantal kopieën, enz.